

NARODNI LIST

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljke (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Schillerjeva cesta šte. 8.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglaš se računajo po 12 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Gospodarsko delovanje Narodne stranke v l. 1909.

(Poročilo podpredsednika gosp. dr. A. Božiča na glavnem zboru Nar. stranke dne 9. dec. 1909.)

Socijalno zavarovanje.

Najvažnejše gospodarsko in ob jednem socijalno vprašanje v minulem letu, h kateremu je mogla stranka zavzeti svoje stališče, je bilo socijalno zavarovanje, zavarovanje za starost in onemoglost, katero ima po vladnem načrtu obsegati delavstvo, večino naših kmečkih posestnikov in pa obrtništvo. Narodna stranka je bila prva in edina nar. napredna stranka na Slovenskem, katera je v tem oziru zavzela odločno in po mojem mnenju pravilno stališče. Izjavila je, da odobrava delavsko zavarovanje, glede kmetov in obrtnikov pa da zahteva primernih sprememb, zlasti znižanje velikih plačilnih bremen. Da je bilo to naše stališče pravo, dokazuje na eni strani dejstvo, da ni bilo nikjer odpora proti njemu, vključno temu, da smo ga ljudstvu pojasnili na javnih, vsakomur dostopnih shodih, na drugi strani pa so to pokazale razprave socijalnega odseka, kjer je ravno zavarovanje samostojnih, obrtnikov in kmetov, še sedaj nerešena preporna točka. Vse to nas napolnjuje s tem večjim zadovoljenjem, ker smo ravno v tem vprašanju videli, kak uničujoč poraz je doživela klerikalna demagogija, katero smo po možnosti razkrinkali in narodu povedali, koliko se ima zanaati na tako lahkomisljene in kratkogledne politike!

Nameravani davek na vino in pivo.

Površen pogled na statistiko nas uči, da pridelamo sedaj na 34 tisoč ha novo zasajenih vinogradov prilično 1 milijon hektolitrov vina ali okroglo 330 tisoč polovnjakov. Če nizko računamo povprečno hl po 30 kron, dobimo vsoto 30 milijonov kron, katero predstavlja vrednost vinskega pridelka. Vinarstvo je važen vir dohodkov spodnještaj. kmetovalcev in kaj se je čuditi, ako je nameravani vinski davek finančnega ministra Bilinjskega vzbudil ogromen odpor po celi deželi. Narodna stranka je bila zopet prva, ki je mislila na obrambo: prva je protestirala v svojem časopisju in dež. poslanec gosp. dr. Kukovec je prvi javno ostro obsodil nameravani atentat na naše vinogradništvo na shodu v Št. Petru pod Sv gor. Tudi tukaj bode dobro, ako se spominjamo hudih ran, katere so vsekali klerikalci spodnještaj. vinogradništvu z odobrenjem ogrske nagodbe. Trpeli smo ogromno vsled umazane židovske konkurence iz Ogrskega in Hrvaškega — vse po sokrivdi takozvanih kmečkih klerikalnih poslancev. Zato tudi sedaj ne verujemo klerikalnim obljubam. Naravno, da je stranka istotako že poprej zavzela odločno odklonljivo stališče proti nameravanemu

davku na pivo in to v nujnem interesu savinjskega hmeljarstva, katero si je letos komaj malo izlečilo hude rane iz dveh poprejšnjih slabih let.

Drugi novi davki.

Narodna stranka kot zastopnica gospodarsko slabo stoječih slojev je protestirala seveda tudi proti uvedbi nameravanih novih davkov na žganje, sodavico, vžigalice in slatino, ker se s tem obtežijo krivično najširši sloji prebivalstva. Naj se jemlje tam, kjer je kaj za dobiti, naj se zdatno davčno obteži tiste družbe, ki z odiranjem odjemalcev plačujejo do 40% dividend!

Zahteve po železnicah.

O železniškem vprašanju je bilo pogosto govora na naših shodih, v našem časopisju, v sejah izvršev. odbora in da se je stranka po svojih zastopnikih v Gradcu in na Dunaju odločno zavzela za toliko potrebno izpopolnitev železnic. Koristi takih izpopolnitev za naše kmetijstvo, obrtništvo in industrijo ne bomo naštevati — ohranili pa bodo zlasti Savinčani celjskim Nemcem gorko „hvaležnost“ za nasprotovanje železnici Polzela-Kamnik!

Deželni kulturni svet. Odprava bernje.

V deželnem zboru sta se stavila dva za naše kmečke koristi zelo važna predloga: namreč za deželni kulturni svet in odpravo bernje. Deželni kulturni svet, kateri bi se moral po vzorcu sudetskih dežel razdeliti v nemški in slovenski del, bi bil pod nadzorstvom dež. zbora stoječe zastopstvo kmečkih koristi; štaj. kmet. družba je zasebna naprava, o kateri do najzadnjih časov ne moremo trditi, da bi bila Slovincem posebno naklonjena. Bernja je pa krivičen, samo kmečkemu ljudstvu naložen davek za duhovščino. Vprašam vas, ali nimamo že dovolj drugih bremen — in ali ne deluje duhovščina tudi za tržane in meščane, katerim ni treba dajati bernje? Duhovščina nastopa naravnost krato v izterjevanju tega davka: tožbe zaradi bernje so v kozjanskem okraju na dnevnem redu, v Savinski dolini groze župniki kmetom s surovimi pismi, ako nočejo odrajtati bernje in v slovenjgraškem okraju je gnal neki kaplan naprednega posestnika zaradi bernje na boben. Bil je torej res že skrajni čas, da se je zavzel v dež. zboru dr. Kukovec za odpravo tega davka, ki ni nikjer pisan, a povsod obstoji.

Podpore vsled suše in ujm.

Zavzeli smo po svojem zastopniku v deželnem zboru tudi ljudstvu koristno stališče glede podpor. Videli smo lani in predlanskim, da se je sicer razdelilo nekaj sena in slame in se je vsled tega pela hvala po nezaslužnem klerikalnim poslancom — a seno in slama sta bila mnogokje tako slabe kakovosti, da nista bila porabljiva. Pri Mestinju so bili vsaj še pred nedavnim časom videti ostanki, podpornega sena,

kar zunaj ležati; seno je bilo tako slabo, da ga ni hotel nikdo vzeti. Pomagano ni bilo z njim našim kmetom pač pa židovskim prekupcem in železnicam. Vrh tega se je premalo oziralo na male posestnike, kmečke delavce in viničarje; te zadene, četudi posredno, slaba letina istotako kot kmete. V pomoč obema nedostatkoma je predlagal dr. Kukovec v deželnem zboru, naj se deli podpora v denarju in naj se jemlje v ozir tudi male posestnike, kmečke delavce in viničarje.

Gospodarsko delo doma. Zadrugištvo (denarno, mlekarsko, vinarstvo). Bodoči načrti.

Stranka pa je tudi po posameznih gospodarskih in zadrugišnih strokovnjakih pridno delovala doma. V prvi vrsti pride v poštev zadrugištvo. Ustanavljali so se mali kmečki denarni zavodi, rafajznovke, katere pa nimajo samo namena, da izposlujejo našim kmetovalcem cen kredit, temveč nudijo tudi priliko za štedenje v malem. Kakor se po malih žilicah steka kri v večje žile in nazadnje v srce, tako bi se naj štedilo in nabiralo po majhnih denarnih zavodih narodno premoženje, ki nam edino more dati notranjo moč in odporno silo proti navalu nasprotnikov. Kajti le tedaj, ako bomo razpolagali z veliko razpoložljivo glavnico, se bomo mogli lotiti velikopotezne gospodarske politike na Sp. Štajerju, bomo mogli misliti na sistematičen naskok na nemška mesta in trge in bomo omogočili razvoj narodne industrije. Poleg denarnega smo gojili pridobitno zadrugištvo. Ustanovila se je prva južnoštajerska vinarstva zadruga v Celju, ki se navzlic vsem nasprotstvom od klerikalne strani, od dne do dne lepše razvija in obeta postati prava dobrotnica naših vinogradnikov. Poleg tega, da bode zasigurala našemu vinu domači trg, ga bode skušala s primernimi sredstvi uvesti še bolj v tujino, zlasti pa mu odpreti slovanski sever. Ustanovila se je tudi glavna mlekarina v Celju, ki pa bode mogla še le tedaj delovati, ko bodo ustanovljene mlekarne po okolici: deloma je že to delo dogotovljeno. Zasigurali bomo s tem našemu kmetijstvu na stotisoče stalnih dohodkov. Sem spada tudi kmetijsko izobraževalno delo, katero smo v obilni meri gojili in priporočali. Naši bodoči načrti se sučejo okrog pridobitnega zadrugištva, ki je bilo pri nas doslej precej zanemarjeno. Ne bomo se pa pri tem nikoli ravnali po klerikalnih, ki pač kričijo, ne delajo pa ničesar, temveč bomo mirno, premišljeno uresničevali svoje načrte v povzdigo našega narodnega gospodarstva tudi v bodoče. Pri tem računamo ne samo na zaupanje, temveč tudi na pomoč cenj. somišljenikov — nas pa bode vodilo geslo: vse za gospodarski napredek našega kmetijstva! (Dolgotrajno odobravanje.)

Iz političnega sveta.

u Slovani na površju. Minolo sredo je zveza slovanskih poslancev sklenila obstrukcijo in je takoj pričela s tem, da so češki agrarci vložili krog 30 nujnih predlogov. Sklep je storjen vsled tega, ker se vlada in ker se Nemci niso hoteli ukloniti zahtevi Slovanov, da se spremeni vladni način in vlada sama. Vlada in Nemci so hoteli obstrukcijo ubiti s tem, da se je odredila trajna seja, t. j. seja tako dolgo, dokler bi se obstrukcionisti ne utrudili in sami od sebe prenehali. In res je trajala ta seja 86 ur do sobote popoldneva. Slovanski poslanci so govorili po 12¹/₂, 5, 6 itd ur in sicer o popolnoma brezpomembnih stvareh. Med tem časom pa so se že vršila pogajanja med njimi in nemškimi krščanskimi socijalci: posledica teh je bila, da je stavil slov. poslanec dr. Krek predlog, ki ga je Čeh dr. Kramaf primerno spremenil, s katerim se poslovnik zbornice tako spremeni, da je odslej — za eno leto dni — vsaka obstrukcija nemogoča. Predlog je bil proti glasovom liberalnih Nemcev sprejet in ga je cesar že tudi potrdil. Posledica tega je, da je zveza vseh nemških poslancev razbita in da Jugoslovani na vsak način dobimo ministra. O drugih posledicah, če bodo ugodne ali neugodne za nas, danes soditi, bi bilo prerano. Ko je bil predlog sprejet, se je začela takoj mirna razprava o predležečih predlogah vlade: proračun, pooblastilni zakon itd. Upamo, da se prične enkrat trezno in mirno delo za ljudstvo.

u Seja, ki je trajala 86 ur, je najdaljša, kar je je imel kedaj kateri parlament na svetu.

u Češki poslanec Kotlař (agrarec), ki je govoril v sredo popoldne in po noči 12 in pol ure, je imel najdaljši govor, kar jih je kedaj kdo na svetu imel.

u S sprejetjem dr. Kramavevega predloga je onemogočena seveda tudi obstrukcija vsenemških kričavev, ki so hoteli z obstrukcijo preprečiti, da bi Jugoslovani dobili ministra.

u Minister, ki ga dobijo Jugoslovani, bo nabrž Slovenec.

u Da bi bil državni zbor razpuščen — tega se sedaj skoro ni več bati.

u Volitve na Goriškem. Ker je ponesrečil v oktobru izvoljeni klerikalni poslanec Jerič, se je vršila 19. tm. za njegov mandat nova volitev. — Izvoljen je klerikalni kandidat Zlobec.

u Tržaški škof Nagl je izdal okrožnico, s katero prepoveduje slovansko bogoslužje v Istri, koder je bilo dozda v veljavi. Minoli pondeljek se je zbralo v Pazinu na tisoče kmetov, ki so odločno ugovarjali proti temu. Cerkve postajajo prazne. Ljudje splošno pravijo, da hočejo v svojem jeziku Boga moliti.

u Belgijski kralj Leopold je 17. tm. po noči umrl. Naslednik mu je nekak kralj Albert.

Beležke.

Slovenski kmečki koledar za l. 1910. je izšel in se dobiva za 1 krono (po pošti 1 krono 20 vinarjev) pri „Narodni založbi v Celju.“ Koledar je izredno bogat na poučni, zabavni in posebej na gospodarsko-poučni vsebini. Ima tudi poseben oddelek za zapiske ter kratko navodilo za prvo pomoč pri raznih boleznih. Uredil je knjigo naš urednik Vekoslav Spindler. Koledar toplo priporočamo in upamo, da ga bodo slovenski kmetje pridno kupovali in prebirali.

v **Zaupnica g. dr. Kukovec na Bizeljskem** dela klerikalnemu časopisu velike skrbi. Bizeljanci niso njegovi volilci, upijejo. Toda dr. Kukovec je tudi načelnik Narodne stranke in če imajo Bizeljanci do njega kot takega zaupanje, je to le častno za g. dr. Kukovca. O zaupnicah načelniku kmečke zveze, čarostrelcu Roškarju seveda ni nikjer slišati in odtod — zavist, kaj ne?

a **Deželni zbori.** Ako bode drž. zbor pred Božičem dovršil svojo nalogo, bodo sklicani goriški deželni zbor 27. dec., **štajerski** in kranjski pa dne 28. dec.

d **Prva seja štaj. dež. zbora po Božiču** je v torek dne 28. dec. ob 11. uri dop.

z **Kmetska uzorna gospodarstva na Hrvatskem.** Da izkrci pot in omogoči ostvarjenje vzornih kmetskih gospodarstev, je odločila kr. hrvatska deželna vlada v Zagrebu, dati najboljšim absolventom poljedelskih šol pomoč, da si uredijo mala kmetska uzorna gospodarstva. To ima svrhu prisiliti kmetske kroge, da pošljejo svoje otroke v poljedelske šole in da tako omogočijo marsikateremu, da pride s tujo pomočjo do svoje grude.

Brežiški okraj.

b **Podsreda.** Zadnje dni se zaletava neko strašilo v mariborski „Straži“ v našega splošno priljubljenega g. učitelja Potočnika in njegovo soprogo. (Op. uredn. Mi že vemo, kdo je tisti neotesanec!) Če žele klerikalci zopet boj in še celo na tak način, pa ga naj imajo. Ali naj si sami pripišejo, če bodo zopet — obsedeli.

b **Podsreda.** Somišljeniki! Novo leto je tu, čas novega naročevanja listov. Glejmo, da pridejo naši časopisi, osobito „Narodni List“, v vsako hišo! Čimbolj zabavljajo naši župniki in kaplani, tem večja bodi naša skrb in naš trud! Na delo!

b **Železno pri Podsredi.** V roke pravice in v kaznilnico v Kozjem je „zašel“ Jakob Dromski, ker je baje preveč rad se živel od sadja, grozdja, piščancev in zajčkov — ki niso bili njegova last. Baje je prirejal celga leto skrivne „love“ po grajščinskih hostah.

b **Iz Kozjega.** Gredoč skozi Kozje sem opazil na neki krčmi napis: — „Gasthaus zur Eichel.“ Ker je krčmar obesil ta nam nerazumljivi napis na svojo krčmo, gotovo tudi živi v pričanju, da nobeden pošten Slovenec nima prestopiti njegovega praga. Naj se mu volja izpolni! — P o p o t n i k.

o **V Rajhenburgu** so ustanovili, kakor poroča „Slovenec“, „Orla“.

a **Občinske volitve v Rajhenburgu** 13. t. m. so se mirno izvršile. Izvoljeni so kompromisni kandidatje.

a **Kozjanski okrajni šolski svet** je protestiral proti znani odredbi dež. šolsk. sveta, naj bi se pri kompetencah oziralo le na one prošnje, ki so dovršili kako štajersko učiteljsko. Vzglede za druge okrajne šolske svete in učiteljska društva!

o **Iz Podsrede.** O našem „slavno-znanem“ župniku g. Vavpotiču so zadnji čas pritožbe nekoliko umolkile, ker se je mož malo poboljšal. Pogrebom in porokam so cene znatno padle, iz česar sledi pomanjkanje denarja za nepotrebne pravde in tožbe, kar je vse-kakor veselo znamenje. Bolj žalostna prikazen je pa njegova nespravljalnost, katero kaže včasih na prav čuden način. Nedavno temu je bil povabljen na večjo pojedino k znanemu klerikalcu. Ko je govejo juhu posrebel in je bila postavljena na mizo govedina, je vprašal: „Čegava je govedina? Kje ste jo kupili?“ Odgovor klerikalca: „Ja, pri Sikošekul!“ Župnik: „Od naprednjaka ne jem govedine!“ Zvezar: „E, gospod župnik, pa vendar moramo sovražnikom odpustiti.“ Župnik: „Jaz pa ne, tega ne!“ in g. Vavpotič ni jedel govedine, od katere je že prej pojedel juho. Za svinjino in perutnino, ki je pozneje prišla na vrsto, ni vprašal, čegava da je. — Torej takšna je dandanes naša duhovščina, t. j. tisti stan, ki bi naj bil zgled kršč. ljubezni in odpustljivosti. Namesto da bi nas župnik svaril prepira in sovražstva, nas pa podpihuje in hujska ter goji očitno veselje na tem, ako se njegovi farani med seboj grizejo in pobijajo. Z gotovostjo trdimo, ako bi bili vsi tukajšnji ljudje takšni, kakor je naš župnik, davno bi že bili drug drugega vzrli. Sramota takemu duhovniku!

o **Iz Podsrede.** Zadnje adventno zadeljo se je zopet g. Vavpotič razgrel na prižnici in se zaletaval v napredno časopisje; zlasti hudo jezo ima nad „Narodnim Dnevnikom“. Med drugim je tudi omenjal, da so pri nas tudi taki ljudje naročniki Nar. Dn., ki si komaj kruha kupujejo, a vendar plačujejo na leto 25 K. — G. župnik, mi jasno uvidimo, da vam je napredno časopisje globoko v želodcu; kajti marsikatero grenko urico vam je že pri-neslo, ker je stvarno in resnično žigosalo vaše nerodno in nečlovekoljubno delovanje med nami, uverjeni pa bodite, da kadar bodo ti revni naročniki tako daleč ubožali, da jim bode zaradi revščine treba prijeti za beraško palico, se bodo že vedeli izogniti istega farovža, v katerem boste gospodarili vi s svojimi nečakinjami. Vedite tudi, da naš edini življenjski smoter ni poln želodec, naše edino veselje ni polna skleda, ampak naloga našega življenja je še tudi kaj drugega . . .

Slovenjegraški okraj.

v **Iz Velenja.** Po Govedičevem vzorcu je zdaj tudi Šmartinski župnik Cizej začel v Velenji pripravljati tla nemškutariji; začel je klerikalne, pa narodno zavedne poštene kmete kakor Stropnika črteti in preganjati; potem se je združil z Südmarkovci, kakor z zloglasnim Kokerčanom Smodischem, ki ima v dolgoletnem nemškutarjenju še vedno nemški izraz: „s ist Ihnen“ za „seno“ in bo toraj v pustu košaro sena prodajal kakor že večkrat. G. Cizej je za ta prestop k nemškutariji dobil v Mariboru approbatum; ni pa še bilo slišati, da bi se dal za tak prestop na narodno stran approbatum, tem manje za prestop k napredku. — Dvojna mera! Ta g. Cizej je v družbi Govediča in Smrečnika tretji in zadnji ud. G. Govedič bi znal še, ako bi se poboljšal, pred slovensko javnostjo odvezo za narodne grehe dobiti, kajti on je bil včasih dober narodnjak; ni pa tako pri g. Cizeju, glede katerega se ne more kaj tacega trditi. Oba gospoda se tudi v tem razlikujeta, da je delal g. Govedič rad v izvenzakonske gaje izlete, dočim je ljubil g. Cizej bolj zakonski cvetličnjak. Če se je pač to po predpisih Malaventure godilo? — Pa to so tempi passati! — Še se ni razburjenost v

kraja zaradi Bizjakovega Ringa v Velenji podela, že si je g. Cizej drugo točko v korist svojih nemškutarskih prijateljev izmislil; sili namreč na to, da se zida pri župnijskem gospodarskem posloju neka nova dragocena stavba ki ni nikakor neobhodno potrebna, od koje bodo pa edini Südmarkovci dobiček vlekli. Slovenski kmet naj le pridno plača, nemškutar ima dobiček, duhovnik pa pridno laže in razkošno živi: nebesa so vsem široko odprta! Tukajšnji Südmarkovci, na čelu jim Pavlinč, so pred kratkim za nemškutarske namene posebno za 2. raz. šulfereinske šole fehtali; nadlegovali so tudi g. pl. Lappa, lastnika tukajšnega premogovnika, a so slabo naleteli; on jih je z besedami odpravil, da takih neumnosti ne mara! Vsa čast Nemcu-poštenjaku! In Vi renegatje Pavlinč, Bizjak, Senosmodisch itd. ali vas ni sram, da na tiste Judeževe groše od Südmarke čakate? Ali ne morete brez teh živeti?

a **Iz Šoštanjja.** Zabavni večer, katerega je priredila minulo nedeljo ljudska knjižnica v Šoštanju je bil popolnoma zadovoljiv. Solospeva in dnet gđ. Anice in Malči Virantove kakor tudi petje mešanega zbora je ugajalo. Mnogo smeha je vzbudila veseloigra „Telegram“ z uničujočim govorom možkemu rodu.

Ljutomerski okraj.

l **Malanedelja.** V zadnji številki „Slov. Gosp.“ se je spravila naša klerikalna banda na našo vrlo napredno mladino in na vse, kar se jim ne pokori. Z „mlečnozobniki“ pitajo fante, ki se ne pustijo od fajmoštra tikati; ne pomislijo, da je fajmoštrova dolžnost dajati mladini vzgled lepega obnašanja, ne pa nastopati proti njej z oliko cestnega pometaja. „Mladičica“ Štuheca slavijo, ker je na našem mladinskem shodu — molčal. Za svoje tamburice bomo pa že sami skrbeli in tudi „gospodične“ bodo si same oskrbovale klobuke, saj nismo mi prišli do tamburic in ne gospodične do klobukov po vzgledu — enega vaših „generalov“. Tudi ni nam alkohol otemnil pogleda, ampak vam, ki ste pili na račun tega vašega vse časti vrednaga (!) „generala“, menda za denar, ki je bil namenjen — za podpore! Če treba, bomo postali bolj jasni!

v **Murski Sokol v Ljutomeru** priredi 31. decembra ob 8. uri zvečer v prostorih g. Seršena „Silvestrov večer“. Na vsopred so šaljivi in komični prizori, petje, godba, žive slike in nastop starega in novega leta ter letnih časov. Vstopnina 80 vin. Oziroma na bogat vsopred pričakuje se obilne udeležbe nazdar.

Mariborski okraj.

z **V Račah pod Mariborom** se ustanovi z Novim letom orožniška postaja. Potem se prestavi sedanja orožniška postaja v Slivnici v Hoče.

m **Iz dravske doline.** Na Vaš poziv slovenskim občinam v naši dolini, naj se brigajo za dvojezične napise na postajah koroške železnice in za slovenske uradnike, je mariborski okrajni zastop baje — kakor poročajo nemški listi — sklenil „protestirati“ proti temu, češ da se je ljudstvo nemških imen že tako privadilo, da bi slovenska imena povzročila le zmešnjavo in nerednosti. Ali so Vam smešni ti gospodje! Kaj nas ima morda okrajni zastop pod kuratelo, da se predrzne kaj takega sklepati?? Ali smo mi gospodarji na naših tleh ali pa par mariborskih nemških gospodičev? Zavednost naših slovenskih občin bo te nadute zagrizence prepričala, da se presneto motijo, če mislijo, da bodo z nami in našim jezikom pometali. Slo-

venske občine dravske doline, ki se niste vpsale zahteve za dvojezične napise na postajah po naši dolini in za slovenske uradnike, storite to takoj! Vstanimo in vzdramimo se!

v **Iz Ogļjenšaka.** Namestništvo je sporazumno s štajerskim deželnim odborom radi nekaterih nedostatkov pri volitvi občinskega odbora dne 13. maj. tl. razveljavilo z odlokom od 15. nov. tl. št. 9 1315/4 izvolitev Ivana Pristovnika kot odbornika v 2. volilnem raz. Vršile se bodo nadomestne volitve.

d **Od Sv. Lenarta v Slov. gor.** V četrtek 16. t. m. se je vršila druga komisijska razprava glede ustanovitve javne nemške šole v Št. Lenartu. Peti razred slovenske šole je bil natlačeno poln obč. zastopnikov, ki so se kakor tudi šentlenarski krajni šolski svet jednoglasno izrekli proti javni nemški šoli in proti vsakemu tozadevnemu plačilu. Osem nemaničev, — in zaradi teh se je vršila druga gotovo ne cena komisijska razprava — kateri so vnovič prosili za nemško šolo in tako pripomogli našim nasprotnikom do petletne povprečnice 44²/₅, katera je pri prvi razpravi štela samo 27³/₄, je kaj smešno ulogo igralo, ko so morali odgovarjati vprašanjem: „Sind sie ein Deutscher od. ei Slovene? Wünschen Sie eine deutsche Schule?“ Da se je to našim nemčurkim tržanom posrečilo, bilo je treba zopet precej golažev žrtvovati in s pomočjo sodnije narodnega jeroba, ki je bil pri prvi razpravi za slov. šolo, odsloviti, in z nemčurkim nadomestiti, ki je seveda 16. t. m. zahteval nemško šolo. Z ozirom na petletno povprečnico 44²/₅, ki je prišla iz nemčurske šentlenarske stiskalnice, katero gonijo le prepovedana sredstva, je zastopnik dež. odbora podal v svojem imenu sledečo pismo izjavo: 1. V trgu je ustanoviti enorazredno javno nemško šolo. 2. Trg je izločiti iz sedanjega šolskega okoliša šole Sv. Lenart. 3. Novo šolo je podrediti posebnemu krajnemu šolskemu svetu. 4. Trška občina se odpove vsem pravicam glede imetja pri slov. šoli. 5. Krajni šolski svet slovenske šole pa se zato zaveže, da prevzame 40 otrok slovenskih starišev, ako bi zahtevali, v svojo šolo. Končno še omenim, da sta morala Pepek in Baldek marsikatero debelo požreti, ki so švigale iz kmečkih ust. Pepek skoro ni mogel podpisati svojega imena, tako je bil razburjen.

z **Zgorelo** je 16. dec. v Bohovi pod Mariborom gospodarsko poslojje gostilničarja Grašiča z vsemi pridelki in gospodarskim orodjem. Sumijo, da je nekdo zažgal.

o **Iz davčne službe.** Imenovana sta v Slov. Bistrici davčni oficijal R. Ilovšek za oskrbnika in asistent Maks Fekonja za oficijala.

o **Iz Maribora.** Občni zbor telovadnega društva „Mariborski Sokol“ se vrši v torek dne 4. prosinca 1910 v društveni (kmetski) sobi v Narodnem domu. Začetek ob 8. uri zvečer. Vspored: Pozdrav, poročilo tajnikovo, blagajnikovo, načelnikovo, volitve, slajsajnosti. Na zdar!

o **Iz Frama pri Maribora.** — V našem sicer tako tihem in mirnem pa romantičnem kotiču na vznožju Pohorja, ki je ravnokar zgubilo zvesti pridevnik „zeleno“, ker mu je skrbna mati narava podarila za božične prav-nike novo snežnobelo obleko, se zopet zbuja narodno in družabno življenje. Vrli ter podjetni framski diletanti pripravljajo z vnemo uprizoritev nove tri-dejanske burke „Moč uniforme“, Občudujemo naše narodne diletante, da so se lotili pri naših sicer skromnih razmerah večje igre; njih zmožnosti, katere so nam nudile že večkrat nepričakovane užitke, naš krasen gledališki oder ter spretnost prejšnjih pri-

reditev nam jamči dovolj, da se bode njihov trud poplačal z mnogobrojno udeležbo. Rojaki domačini, okoličani Pohorci in Poljanci in Mariboržani, ne zabite zvestih Framčanov ter posetite v najobilnejšem številu važno prireditve dne 6. jan. 1910.

o **Pasji kontumac** je proglašen nad občinami Poljčane, Brezje, Pekel, Luščka vas in enim delom občine Stanoske.

d **Zadrugo za vnovčenje živine in pospeševanje živinoreje** so ustanovili klerikalci s sedežem v Mariboru. Ali zaradi državne podpore ali zaradi dela? Klerikalci v Ljubljani imajo namreč navado, da potom Gospodarske zveze vnovčujejo — ogrsko živino mesto slovenske. Vzgladi vlečejo!

d **Od Sv. Martina ob Dravi**. Občinski odbor je v svoji seji z dne 12. t. m. enoglasno sklenil ugovor proti namenjenemu davku na vino in je dotične peticije odposlal merodajnim krogom in sicer: ces. kr. finančnemu ministerstvu, c. kr. poljedelskemu ministerstvu in državnemu poslanca Iv. Roškerja.

d **Javno nasilje**. Dninar Mihael Lah iz Sodinec, 30 let star pijanček, si ga je bil 17. oktobra v Ormožu nekaj preveč privoščil. Postal je seveda precej nemiren in mestni stražnik Janez Košejne ga je začel miriti. To se navdušenemu Lahu ni dopadlo, vsled česar je prešel v ofenzivo. Uprl se je policistu, ga suval z rokami in nogami in v občinski kletki je razbil klop. Obnašal se je zelo odurno in nasilno. Ker se mu je to že enkrat dogodilo, je bil v Mariboru obsojen na 4 mesece težke ječe z enim postem vsakih 14 dni. Pil pa ne bode ves ta čas nič.

Celjski okraj.

c **Sv. Jurij ob juž. žel.** — Naš župnik Mikuš se vsako nedeljo spravlja samo zato na prižnico, da zabavlja, obrekuje in sumniči naprednjake. Kriči, razbija in skače, da se ubogi poslušalci z vso opravičenostjo resno bojijo, zdaj in zdaj bode poknil od jeze — se razletel med nepokornike in jih pograbil za neposlušna nšesa. S posebno vstrajnostjo se zaganja v napredno mladino in njihovo organizacijo. Oster trn v peti pa so mu naprednistanki in plesne vaje. Svoje „cekmeštre“ in različne botre pošilja k staršem da je pregovarjajo in jim zabičujejo, kako velik greh je ples, ter jim na samo njim neeramni način slikajo lastno dušno in telesno propalost, ki se res nahaja samo med klerikalci. Vsako duševno revše pač meri vse in povsod po svojem lastnem in lastnih sobratov kopitu. Po njegovih mislih se pač morajo vsepovsod goditi take svinjarije, kakor v kat. domu za časa znane „Zalike“ in različnih kaplanov, njegovev oboževanem kat. bral. in „izobraževalnem“ društvu, na znani pojati itd. Za to ti tukaj na ves glas povemo: „Ne izzivaj in ne igraj se z ognjem.“ Ako imaš kaj, priđi z dejstvi na dan. Obrekovati in sumničiti je pač lahko — a moraš imeti korajžjo, da to vse tudi dokažeš. Dokler pa se to ne zgodi, ostane zmiraj pečat obrekovalca in lažnjiveca na lastnem čelu. Sicer pa pridemo mi s takimi dejstvi, da bode vam in marsikomur „vaših“ zelo neljubo. Gradiiva dovolj! Do zdaj smo vam pri zanašali, ker ljubimo mir in imamo o dostojnosti in poštenosti malo druge pojme. A zdaj bodi potrpežljivosti enkrat konec. Narod bode — in mora enkrat tudi jasno spregledati. S kame-njem pa, ki ga pobirate za naprednjake, pa si raji potlakajte pota različnih Žgankov in Žličarjev, svojega katoliškega bralnega društva, bankrotnega konzuma i. dr. Amen.

c **Sv. Jurij ob j. ž.** Nedavno je naš župnik g. Rdečelični zopet prav grdo zabavljal na nas napredne kmete

in na liste, ki jih čitamo. Imenoval je naprednjake lenuhe in pijance in bogve kaj še vse. Povemo mu, ker mu v cerkvi žal ne smemo odgovarjati, tukaj javno, da mi napredni kmetje nismo nikaki lenuhi, ker moramo noč in dan v potu svojega obraza kruh služiti za sebe in — za tiste, ki pravijo, da smo lenuhi. — Več naprednih kmetov.

d **Celjski Sokol** je sklenil v svoji zadnji odborovi seji, da se priredi v Sokolskem domu Silvestrov večer z godbo, srečolovom, petjem in skupinami. Občni zbor se vrši v torek 4. prosinca 1900. Namenjen bo v prvi vrsti razgovoru o vseslovenskem sokolskem zletu v Celju. Na pustno nedeljo, dne 6. svečana 1910 se vrši v celjskem Narodnem domu velika sokolska maškerada, na pustni torek pa bo v Sokolskem domu plesni venček. Vsem prireditvam delavnega društva je želeli prav mnogo uspehov, osobito na njegovem delovanju v okolici! Na zdar!

o **Ples podčastnikov 87. pešpolka**, torej samih Slovencev, se namerava vršiti 8. januarja v — Nemškem domu. Nekateri podčastniki, ki so si ohranili narodni ponos in čut, ne gredo na ples, ki ga je smatrati, če se priredi v Nemškem domu, za demonstracijo proti Slovincem.

d **Iz Dramelj**. Pri volitvi občinskega starešinstva v Dramljah je zopet enoglasno izvoljen za župana dosedanji župan g. Ant. Mastnak, za namestnika Miloš Jarnovič in za svetovalce Nikolaj Zdolšek, Janez Laubič in Franc Šolinc.

o **Za družbo sv. Cirila in Metoda** je daroval g. Karl Planer 3 K, kot ostanek vloge pri celjski „Posojilnici“. Prirčna hvala!

c **Št. Jurij ob j. ž.** Naš kaplan Žgank je po lanskih božičnih praznikih v začetku tega leta hodil po hišah „fehtat“, dasi smo kmetje berujo plačali, in dobi zdaj denar namesto žita. Bližale so se občinske volitve mesca februarja. Pri vsaki hiši je Žgank nagovarjal, naj pridejo volit krščanskih mož, ter je zabavljal na naprednjake, češ novi možje bodo dobro gospodarili, če bo on imel pravico imeti besedo zraven. Res je s svojo hujskarijo zmagal in pri prvi seji ga je novi občinski odbor imenoval za — častnega občana. In sedaj si poglejte gospodarstvo njegovih kimovcev: prej so bili procenti za občino in za novo šolo 60%, zdaj pa, ko ima Žgank besedo, pa že 80%. To je vaš dobiček, kmetje, kaj? Radovedni smo, ali bo šel zdaj, ko so božični prazniki zopet tu, kaplan Žgank k tistim hišam, čez katere je pred letom grdo zabavljal. Pri njegovi „veležnačajnosti“ bi ne bilo nič čudnega. — **Napredni kmetje.**

c **Dramlje**. V prizivu zoper občinske volitve, katerega so podpisali „veljaki“ Fr. Ogrizek, Jakob Vrbič, Janez Zidanšek, Martin Karner, Franc Marzidovšek, Jakob Cmok in Alfonz Šket, se čitajo med drugim sledeče zanimivosti: V točki B na dolgo in široko lažejo ti možaki o volitvah — v državni zbor. Pravijo tam, da je takrat volilna komisija pri 33 glasovnicah, na katerih je bilo Roblekovo ime prečrtano in Povalejevo zapisano, spoznala, da velja glas za Robleka, in je tako 33 glasov Povaleju odjedla. Ta sklep komisije je baje na volilce tako uplival, da pri deželnozborskih volitvah l. 1908 ni prišlo več ko 20 volilcev za Terglava in da jih je tudi pri sedajni občinski volitvi „na trume“ manjkalo. Pravijo gospodje „prizivniki“, da je to huda „postavna rana“ (!) zoper volilno prostost. Mi pa pravimo, da je to strašno lepo zlagana „raca“ župnika Ogrizeka in njegovih kimovcev. Kar še drugo kvasijo in lažejo o nekih glasovnicah, ki so jih baje naši pri-

staši imeli „polne žepe“, dalje o tem, da klerikalci niso dobili izkaznic itd. — rečemo samo: revčki, boli vas, da ste grdo pogoreli in dobili od glavarstva in namestnije tako grde nosove. Smilite se nam! Najbolj originalno pa je vsekakor, da ste zahtevali od glavarstva za vsakega volilca — en davčni izpisek! Pa zdravi in na svidenje čez 3 leta!

v **Iz Trbovelj**. Vsled požrtvovalnosti trboveljske občine in ker se sedajni občinski zastop popolnoma zaveda svojih dolžnosti, je vnet za omiko in napredek svojih soobčanov, je vstanovil s pomočjo „Prosvete“ jubilejno knjižnico, katera bode od 1. prosinca 1910 naprej vsakemu na razpolago. Uradovalo se bode vsako nedeljo od 1—2 ure popoldan, po knjižničarju gospodu Gustavu Vodušek ml. Z izposojevanjem knjig pa se dosedaj ni moglo pričeti ker tudi knjig prej nismo prejeli in ker se ni moglo vse poprej vrediti Toliko v znanje vsem onim ki se zanimajo za to knjižnico.

o **Redni občni zbor „Slovenskega delavskega podpornega društva“** v Celju se vrši v sredo 29. decembra t. l. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih (Graben št. 7). Na dnevnem redu je: 1. poročilo odbora (predsednika, tajnika in blagajnika), 2. **vprašanje obstoja gostilne**, 3. volitev novega odbora in 4. slučajnosti. Upamo, da se bodo člani društva mnogobrojno udeležili občnega zbora, ker se gre za važne zadeve.

v **Vse v Braslovče** kar čuti narodno in je vneto za Družbo sv. CM. Zopet oživljena podružnica naše prekoristne šolske družbe priredi dne 6. jan. veliko narodno veselico v prid naši mili družbi in tukajšnji šolarski kuhinji Zaorila bode lepa slovenska pesem; priznana braslovško pevsko društvo bode izkoristilo vsak presledek godbe. Dragoceni dobitki tombole vspodbujali bodo občinstvo k vstrajnosti; ne odnehati, dokler ni zmaga zagotovljena. — Tombola z nad 200 dobitki bode pač zanimala vse občinstvo. Ne umreti, ne potopiti se v morju prodirajočega tujstva, ampak živeti hočemo! To hoče biti resni del našega slavnostnega dne. Sv. Ciril in sv. Metod naj nam pomagata, da zaplameni vsa okolica v velikem žaru domovinske ljubavi: „ljubavi do rodne grude in lastne dece!“

o **Iz Ljubnega**. Dne 18. t. m. ob pol 3. uri pop. je zgorelo gospodarsko poslopje Janezu Kovaču, p. d. Štepiharju, ki je od trga Ljubno pol ure v hribih oddaljen. Tukajšnja prostovoljna pož. bramba se je hipoma odpravila z dvema ročnima in eno dvokolesno brizgalno na mesto požara in tako otela žito ter mlin in hišo, ki je s slamo pokrita. V ognju sta ostala dva fanta v 6 in 9 letu starosti, ki sta najbrž povzročila ogenj. Živino so rešili.

c **Iz Zadreške doline**. Že nekaj časa sem se tudi v srcu Zadreške doline zanemarja v cerkvi beseda božja, ter se jo nadomestuje s politiko. Tako je bilo tudi v nedeljo, dne 5. tm. Najprej se je zdelo tamošnjemu župniku potrebno zagovarjati zloglasno škofovo brošuro. Pravil je, da vsebuje znana Slabaventurova brošura povsem dobre nauke. Nadalje, da je hotel dobri, pobožni mož le pončiti zaročence in poročence, a to njegovo dobrotljivost da so zlorabili liberalci. — Priznal pa je, da bi bilo bolje, ko bi tako knjigo spisal kak zdravnik. Kar se govori in piše o slabosti te knjige, je trdil, da vsega tega ni spisal škof, ampak, da so mnogo pristavili liberalci. „Tisti, ki to delajo, da so podobni kozlu, ki ga postavijo v zeljnik stražit zelje.“ Prepričan je bil, da se je prestavila ta knjiga tudi v druge jezike v sramoto blagemu škofu in Slovincem. — Od te

brošure je prešel na liberalno časopisje, s katerim ima skoro vsako nedeljo mnogo posla. Omenil je, da ima smrten greh vsakdo, ki bere liberalne časopise, četudi jih dobi zastoj, kajti te časopise izdajajo le taki ljudje, ki so izstopili iz šol. „Ti listi pišejo samo laži.“ (Kako pa to, da hodi župnikova sestra po hišah in vzame liberalni list, pa ga nese v farovž; ali nimajo farovski nič smrtnega greha, ko bero liberalni list?) Trdil pa je: „Naše liste pa izdajajo le katoliški in pobožni ljudje, večinoma duhovniki, ki pišejo le golo resnico.“ (Seveda je pa pri tem pozabil za dobre liste vneti gospod na patra Anzelma, ki po teh dobrih časopisih krađe poštenim ljudem dobro ime; vsled česar so mu morali prisoditi „6“ tednov poostrenega zapora.) — Ko se mu je zdelo, da je dovolj ponižal (?) liberalno časopisje, začel je s hvalisanjem Marijine družbe. Pa, oj smola! Marijina družba mu nikakor noče voziti prav. Hudoval se je, da nočejo hoditi dekleta k svečanostim belo oblečena in s svečo v roki. Kaj neki je vzrok? Razmotrival je žalostni položaj družbe rekoč: „Ali sem jaz kriv temu, ali je to morda nerodnost hoditi v beli obleki in s svečo v roki, ali pa je deklet sram pred drugimi ljudmi?“ Prve dve vprašanji je zanimal; če opravičeno ali ne, pokaže kmalu bodočnost. Pri tretjem vprašanju se je razsrdil, kajti, kedor zasramuje družbo, je podoben goski, ki sika, — pa vgrizniti ne more, ker nima zob; ali pa je podoben psu, ki laja na luno, a ona gre svojo pot. Tako je tedaj poučeval ta božji pastir svoje uporne ovčice. Pobožni gospod pa pri vsem svojem razmotrivanju ni mogel dospeti do prave resnice, da ima večina teh devic res svoj uzrok, ki bi ga lahko privedle s seboj na ogled v farovž. Pa ni čuda, da je tako! Saj se že dve leti v enomer le hvalijo in hvalijo družbena dekleta s prižnice, da so se slednjič popolnoma prevzela ter postala taka, kakor bi pač ne smela biti v več obzirih. Pa kedo je tega kriv? Kakovost mnogih teh Marijinih hčerá bi lahko proučil ta gospod najprikladneje v svojej neposrednej bližini. Spoznal bi stališče, če bi natančneje preiskoval vzroke, zakaj so morali razni organisti od tam; ter slednjič, kedo moti zakonsko srečo v hiši, kjer prebiva zakonski par, ki opravlja neko službo v cerkvi. Pa seveda, slepi ne vidijo, a gluhi ne čujejo; revolucija pa vsled tega bujno cveti, ne da bi se izsledilo krivca. — Vse to pa in kar je s tem v zvezi, je krivo, da je izginila tudi iz te cerkve prava beseda božja, ter se nadomestila z besedo nevolje, z obreganjem na posamezne ljudi, ter slednjič s politiko. Da pa tako prazno besedovanje v cerkvi ne rodi pravega sadu, je po sebi umljivo, ker ljudje niso več tako neumni, da bi se dali voditi v raznih ozirih za nos, četudi se kaj tacega podstopi še tako pobožni gospod.

o **Od Sv. Lenarta nad Laškimi** trgov. Krajni šolski svet Sv. Lenart nad Laškimi je v svoji seji dne 11. t. m. sklenil, oskrbeti odslej vsem otrokom tamošnje šole šolske potrebščine. Ta vzgled bi lahko posnemali mnogokje po dolinah in večjih krajih.

z **Celjski poštni urad** ni smel pri preganjanju slov. narodnega kolka zastati za mariborskim. Množijo se slučaji, da se zavračajo slovenske dopisnice s črnim ali ptujskim kolekom Ciril-Metodove družbe. Zanimivo pa je, da se celjski poštni urad sklicuje na odredbo tarifa za listovno pošto iz leta 1907, dočim se sklicuje mariborski na neko odredbo graškega poštnega ravnateljstva. Čudno je tudi, da poštni uradniki ne zavržejo

nemških narodnih kolkov, celo takih ne, na katerih so pruske barve. Pozivamo gg. državne poslance, naj posredujejo pri trgovskem ministertvu! Tako očividne dvojne mere se vendar ne more in ne sme trpeti!

d Imenovan je kanclist g. Ivan Sadu pri celjskem okrožnem rudarskem uradu za oficijala.

v V Trbovljah se je na dekliskem sestanku dne 12. dec., ki je prav lepo obiskan, sestavil sledeči dekliski pododbor Zveze slov. napr. mladine: Berk Jožefa, predsednica, Pristav Terezija, podpredsednica, Katica Špesova, tajnica, Marija Jerman, blagajnica, Štefanija Ščurk, Slavica Tabor, Pavla Klavžar, Pepica Jamšek, Anica Strmečnik, Helena Kolenc in Marija Šentjure odbor-nice. Pristopilo je že veliko število trboveljskih narodnih mladenk. Živele trboveljske tovarišice!

o Trboveljska narodna društva so sklenila prirediti v Fortejevi dvorani na Vodah večjo narodno zabavo in veselico na Silvestrov večer. Za razvedrilo bode skrbelo Pevsko društvo „Zvon“ z bogatim vspešnim naj-novejših pesmi. Koncertne in plesne točke bode proizvajala godba Pazn. in del. podp. društva. Na odru se bode igrala šaloigra enodejanka „Zakonske nadloge“, ki je prav v dobrih in spret-nih rokah naših najboljših diletantov. Da bodo pa vsa mnogobrojna narodna družba bolj slikovita, pozdravili bo-demo tudi korporativno udeležene naše vrle Sokole in gasilce v kroju. O pol-noči bomo občudovali nebeško ale-gorijo. Upamo, da se bode položil mar-sikateri dar ob tej priliki domu na altar. Torej naj nihče ne izostane — da se seštejemo glave svojih ljubih.

z Demonstracija proti mistjo-narjem v Žalcu. V trgu Žalcu, Pe-trovčah in Vel. Pirešici se vrše pri-hodnje dni obč. volitve. Ker se je iz-kazalo v Št. Petru, da so misijonarji pred volitvami zelo uspešno sredstvo zlasti pri nesamostojnih in omahljivih volilcih, so se ga poslužili klerikalci tudi sedaj. In tako smo imeli celi teden v cerkvi javne politične shode, pri ka-terih je pa smel govoriti seveda samo ljubljanski misijonar. Zmerjalo se je s prižnice pristaše Nar. stranke z osli in psi. Imeno-valo dekleta, ki so pristopile Zvezi slov. napr. mladine vla-čuge, hujskalo proti naprednim po-slancem, da so krivoverci (a ravno isto žalsko cerkev je zgradil g. drž. posl. Roblek večinoma s svojim denarjem), očitalo dijakom, da na mladinskih shodih zapeljujejo nedolžna dekleta, zmerjalo žene naprednjakov v spovednici s „ca-futami“, a to tako glasno, da so slišali vsi, ki so stali v bližini; kaj čuda, da vskipi tudi najmirnejšemu človeku kri! Ali se tako povzdiguje versko življenje, tako pospešuje mir in ljubezen v naših vaseh? S takim delom postajajo cerkve navadni agitacijski prostori duhovščine — kdo bode še zahajal v nje? In tako se je zgodilo, da je včeraj nekaj na-prednjakov razburjeno demonstriralo pred župniščem. — Slišali so se klici „pereat klerus“ in ostri žvižgi. Orož-niki so na to celo noč stražili župnišče. Ako bi se bilo kaj zgodilo, bi bili kaz-novani seveda razjarjeni in razburjeni ljudje, hujskači bi pa nekaznovani odšli. Ali ne vlada več v Av-striji svoboda vesti in pre-pričanja, ali nismo več polno-pravni državljani temveč — hlapci duhovništva? Pravimo pa: dolgo je bil mir, a svaka sila do vremena! Začenja se že tu in tam; če bode duhovništvo tako nesramno delalo nadalje, bode pa nastal vihar!

z Imenovana je g. Marija Goričar v Mozirju za poštarico 2. razr. 2. od-delka istotam.

v Čuk se je osnoval v Št. Petru na Medvedjem selu. Predsednik mu je župnik Gomilšek. —

c Št. Jurj ob juž. žel. Mirn adventni čas je. Sive megle so se str-nile nad nami v neprodarno zagrinjalo, ter skrile ljubko modro nebo. Dolgo-časnost zija za vsakim voglom ter s slastjo požira vse, kar je namenjeno mimo. A to neprodarno zagrinjalo se je ponižalo tudi na z vsemi zapeljivostmi napojeno, pregrešno zemljo, poljubilo liki strastne ljubimke tudi vzor — ober — mladeniča na „katoliški“ po-dlagi, Žličarja, po domače „Totengro-barjevega Lanceka iz Raskož“. Streslo ga je po celem lepem životu. A njegov „veliki“ duh je bliskoma splaval tja po neskončno-mogočnih, katoliških pla-njavah. Ugoden čas je. Razen megle se je vlegla na zemljo tudi neprodarna temna noč, koju naš Lancek z vsemi svojimi silami strastno ljubi. Le slabo brlijo obcestne svetilke, da za večjo silo „razsvetljujejo“ nočnemu potniku do skrajnosti zanemarjeno, blatno cesto. A korajža velja tudi pri Lan-ceku saj ga navdušuje veliko katoli-ško prepričanje, združeno z neprodarno meglo in egiptovsko temo. — A kaj je to?! Izmed velikih hišnih vrat se prikaže belo ogrnjena ženska — hiteč menda po poznih opravkih. Ali jo zna-biti vodi isti cilj — ko našega Lan-ceka?! Mogoče — sta vže skupaj — ne loči ju nihče več! — Ker bi njima blatna cesta s svojimi „blestečimi žar-nicami“ zamogla postati nevarna in za našega „vnetega“ Lanceka še posebno usodepolna, poiščeta si skrivnostne ko-tičke trških vrtov, kjer po leti duh-teče rožice cvetejo — in ko jih za-kolje jesenski mraz, pa katoliški vzor-mladeniči s svojimi „ognjevitimi mla-denkami“ — druge sadijo. Nemoteno nameravata tudi naša ponočna prija-telja vživati to „bujno“ — megleno, temno noč. — Odmev slastnega, glas-nega „cmokanja“ je mogočno udarjal ob mirno zidovje zaspanega trga. Niti lovski psi, ki drugekrat razgrajajo po trgu po cele noči — se sedaj ne oglase. Skrivnostno cmokanje tamkaj izza vrtnega grma jih je tako omamilo, da se tudi oni poiskali svoje in „dru-ge“ ljubice v skrivnih zavetiščih. Samo mirna in počasna stopinja nočnega čuvaja Šimona moti drugače tiho in mirno okolico. — Micika zdihne šepeta-joč: „Lancek, zakrij me bolje, da me Šimen ne opazi.“ In Lancek spretno zakrije. Dobri Šimen, kakor je, pa ni-česar sluteč, koraka mirnodušno na-prej, svest si svojega vzvišenega, ce-lega dostojanstva. Niti najmanj se v svojih predpisih ni obregnil ob para-graf, ki govori o vlačugarstvu, da bi presrbel zabavo tudi onemu temnemu prostorčku v občinski hiši, ki sprejema. kakor zastarela, zapuščena ljubica, tudi take ponočne parčke v svoje hrepene-če okrilje. Šimen je pač dobra duša. Do dobra je navajen Lanceka in nje-govih razkorških tovarišev. Misleč, ni bilo prvo — i gotovo ne zadnje, stisne svojo helebardo, staro, a zvesto ljubico, tesneje k sebi izročajoč se temni noči na spodnjo trško plat. Tako je sedaj parček srečno odletel strogemu očesu neizprosne postave. Lancek je pa dalje vstrajno vžival naklonjenost svoje iskrene prijateljice, temne noči. Niti zmenil se ni več za svojo pravo lju-bico-zaročenko. — Kaj pač delaš — draga Tilček?! Oh! Morda snivaš slad-ke sanje o svojem „prezvestem“ „Lan-cku“ in smehljajoči se prihodnosti. Morda si predstavljaš, da sniva tudi on, — prezvesti — tako sladko! Saj je potreben mirnega počitka! Kot vnet posojilniški tajnik se tudi posebno se-daj po cele dneve sklepajoč letne obračune pristradanega in prižuljenega kmečkega denarja, sestavlja in zbira

krvave obresti katoliške lahkovernosti in zabitosti. Z resnim čelom seštev-a milijonski promet, smehljajoč odštev-a mastni dobiček, določujoč že vnaprej koristno vporabo za važne in nujne katoliške namene. Ali se je pa tudi zmislil zapuščenega, bankrotnega, radi velike nevhvaležnosti in žalosti do smrti potrtega konzuma? Dal ti je prvi sla-sten kruh, — niti njegovih fig se nisi nikdar branil. A sedaj — ?! Pa ne! — Saj je Lancek dober človek. Po katoliški se trudi za „katoliško in sveto stvar.“ Kar on dela, vse v redu dela! Zato jaz — njegova prihodnja srečna žena — z mirno in sladko nado gledam v boljšo bodočnost. In ko me popelje ta predpust pred sv. oltar, kjer si bodeva prisegala večno zvestobo — takrat — takrat se odprejo nama ne-besa. Z velikim veseljem se poprimeva gostilne v „glasovitem“ našem katoli-škem domu, pridno bova točila drago župnikovo, za povrh pa še drugo slabo vino, nazmes pa „skomandira“ Lan-cek še tamburaše — ki morajo to sto-riti, kar on zapove, saj je prvi za „gospodi“ — da nam zabrenkajo kakšno okroglo — če znajo. Jaz pa, ki sem obiskavala plesne vaje, dokler mi Lancek ni prepovedal — se pa ve-selo obrnem, in četudi z Žgankom. Ja — zakaj pa ne? Prejšnja oštirka „Zalika“ je tudi tako delala. Ko so prišli tisti „gospod“ — no — tam nekje iz Savinske doline so doma — ki so bili radi tako navdušeni in več-krat „prijetno sladko ginjeni“, pa so kar zapovedali naj pride „muskar“, da jima eno „zapiska.“ Oprijemala sta se, stiskala, navdušeno juckala in priska-kovala po celi sobi „noter“ do vrat, kjer sta zginila na hlad. Tako bodi tudi takrat pri nas. To bodo sama ne-besa na naši katoliški zemlji. Da, da, in prav imajo naš g. Žgank, ki pripo-ročajo v „Slov. Gosp.“, da naj obču-jejo katoliške mladenke samo s kato-liškimi mladeniči — ker edino ti „znajo.“

Da, da, res znajo! Zato pa le sa-njaj naprej, dobra — Tilčka, saj tudi tvoj Lancek slastno naprej uživa v okrilju temne noči mehko naročje lju-bezni željne Micike!

Tlesk odmeva zopet od zidovja. „Oštja malora — kaj pa je to“ — misli si pozni potnik. „Znani glasovi — a ob tem poznem času — saj je že okoli polnoči — in na tem skitem prostoru... To je vendar nekaj nena-vadnega — boljšega. Pa le mirno in tiho, da ju ne motim! Tudi meni to ni ljubo. Opazujmo! — Lej ga, lej — hudiča —! Aha, tiča — na katoliški podlagi pa gre to po vsem drugače! — Sladek večer vama želim! Dober prostorček sta si izbrala! Kaj — ali vaju Šimen ni opazil? No — to je moral biti zamišljen — jaz imam več sreče! No — če glih — samo glejta, da se ne prehladita — no lahko noč!“ In tudi pozni potnik ju je zapustil. — Zato se spomnita, da je mogoče že tudi njima čas, da zapustita svoje „sladko“ sklivališče.

Pa joj! Hiša je predobro zaprta. Pridna gospodinja je bila v skrbeh — Pa kaj sedaj početi? — V kolarni je voz z mehкими blazinami.

V jutro ob 6ih pa se Micika skrivnostno približa in — pritiska, vsa premrzla in drgetajoča, svojemu zve-stemu — štedilniku.

v Prostovoljna požarna bramba v Žalcu, priredi dne 26. dec. t.l., točno ob 7. uri zvečer, v dvorani gospoda Franca Hodnika veliko plesno veselico skupno s srečolovom in božičnim drevescem. — Vstopnina 40 v. K mnogobrojni ude-ležbi vljudno vabi odbor.

Ptujski okraj.

a Vodovod mislijo napraviti tudi v Ptuj. Vodo bi dobili s takozvanega adelberškega posestva, komaj dober kilometer od mesta.

p Iz ormoške okolice. Močno me je dirnilo, ko sem zadnjič po dolgem času zopet enkrat vzel v roke „Slov. Gosp.“ in tam prečital ostudni napad na ivanjkovsko požarno brambo, ki se je pred kratkim ustanovila. Na prvi hip sem spoznal, da je ta „žlobndra“ sad prismojenih možganov ondotnit zvezarjev, ki prvačijo glede neumnosti v celem našem okraju. Kolikor sem iz-vedel od raznih strani pa tudi iz „Na-rodne lista“, so ustanovili gasilno društvo za naš narod navdušeni možje, med katerimi je večina še takih, ki še vsako leto iz dobrovoljnosti radi dajo g. župniku zbirco, in ki jih torej ne moremo brezpogojno prištevati k libe-ralcem. — Najbo temu že tak ali tak, grdo, strašno grdo se mi zdi to, ako se napada in blati društvo, najše bo tako ali tako, ki si stavi za svojo sveto nalogo: Bogu čast, bližnjemu pa — najsi bo klerikalec ali liberalec — v sili kakor najhitrejša pomoč! Ali ni to lepo, krščansko? Sram vas naj bo pred celim svetom, ker zasramujete ljudi, ki so se zavezali, da branijo, kolikor je v njih moči, radevolje imetje in živ-ljenje vsakršnega človeka brez ozira na njegov stan ali politično mišljenje! — Ni res, da bi požarna bramba hi-šam po vrhah nič ne pomagala. Ljudje, ki pristopijo k požarni brambi, se s tem obvežejo, da ob vsakem času, po dnevi ali po noči, pustivši vse drugo na stran, hitijo na mesto nesreče, ki pa ni treba biti vselej požar ampak je tudi lahko povodenj, ali pa sploh kakršnakoli nezgoda. — Njih dolžnost je, da gredo povsod prvi naprej, zakaj oni so zato usposobljeni, ker imajo primerno obleko, sekire, hakle, krampe, vojke, lestvice, vedrice iz nepremočljivega platna itd. itd. Njih glavno orodje pa je vsekakor brizgalnica; in ta naj-bolj zgago dela svetinjskim zvezarjem. Kolikokrat sem videl na lastne oči, ali pa slišal tudi druge praviti, da je tam in tam gorelo, pa ni bilo vzeti v roke ne hakla, ne krampa, ne škafa, ne nič! Ljudje so gledali, kako je lepo „cvelo.“ Ali ni v takih slučajih hvale-vredno delo požarnikov, ako prihitijo na lice mesta s potrebnim orodjem? Ako pa je v bližini ognja še zadostne vode, da še lahko stopi brizgalnica v akcijo, tem stokrat boljše! Sploh pa, ali ne pridejo v poštev tudi vse hiše, ki imajo v bližini studenec ali pa sto-jijo ob potokih kakor n. pr. v Pavlov-cih, na Libanji, v Mihalovcih, Ivanj-kovcih, Žerovincih, Veličanah in La-honcih? — Kar se pa tiče vprege, dovolim si „nesrečneže iz Ivanjkovec in sosednih krajev“ opozoriti na zako-niti občinski red, po katerem je pri-siljen vsakdo pomagati pri požaru, torej tisti, ki so lastniki konj in so v bližini skladišča gasilnega orodja, mo-rajajo takoj vpreči, ako je sila. — Sicer pa to vsak rad stori; saj nas uči tako tudi naša sv. vera: „Ljubi svojega bližnega.“ Zato pa vas, dragi sosedi, ne sme strašiti, ako vas brezvestni zvezarji po duhovniških časnikih za-smehujejo z namenom, vam škodovati. Tudi vas ne sme motiti, če ta ali oni omahljivec res odstopi, za takega je boljše, da ga nimate.

Prepričan sem, da tudi vsak pa-meten zvezar-domačin hudo obsoja podlo pisarenje „Slov. Gosp.“ Z ogor-čenjem sem odložil „Slovenski Gosp.“, ki ga ne bom tako kmalu več vzel v roke. Ogabil se mi je do cela! Imena odbornikov pa so mi porok, da bo no-voustanovljeno bratsko društvo uspe-

Širite Nar. List!

LISTEK.

Josip Korban:

Božična povest ...

I.

V vaškem zvoniku se odpro zeleno pobarvane šaluzije in veselo zapoje ubrani zvonovi v mrzel zimski zrak ...

Takrat stopi Meta iz tople hiše na prag in uzre Pečka, ki stoji sključen, kakor živ vprašaj sredi vasi in drži svoji premrli roki v raztrganih hlačah.

„Kaj pa delaš tam, Peček“, se zasmije Meta in pogled ji uide proti linam, kakor slučajno.

„Ves se treseš, kakor star pes. Ali hočeš žganja? Tako dobrega imamo pri nas!“

In zopet upre pogled v zvonik.

„Daj ga, Meta, danes ga še nisem okusil.“

„Saj ga dam. Za dober denar se vse dobi.“

„Denarja pa nimam, Meta. Včeraj sem si kupil novo srajco, da bom jutri nov, ko bo sveti dan. Ves denar sem utaknil v to preklemano srajco ... Dosti tako nisem imel. Ljudje mi malo dajo.“

„Ko pa vse zapiješ, bedak! Kdo ti bo dajal...? Kruha bi si raje kupil namesto žganja, kruha, da ne bi izgledal kakor živ štiridesetdanski post“, se razjezi krčmarica in zopet ji šine pogled proti linam.

Peček je bil sicer že močno izpit pijanec, a imel je še brihtno glavico in dobre oči.

„Saj vem, kam tako škiliš, baba,“ dè sam pri sebi.

„Slokarjev Matija je gori v linah, tisti zali fant, ki ga vidiš rada in ki hodi Kozarjevemu Tinetu v zelnik ...“

Kakor je bil Peček za Dol neznan in malopomembno človeče, nosil je vendar veliko skrivnost na srcu, ki bi brez dvoma zanimala celo vas in bi njegov beraški ugled kar čez noč dvignila, ko bi jo hotel izdati svojim novic željnim sovaščanom. Da pa tega ni storil, je bil vzrok ta, ker se je možak bal dveh močnih pestij, s katerimi se je bil nekoč že seznanil in jih je še vedno imel v živahnem spominu.

Ko bi tega ne bilo, kdaj bi bil Peček že govoril! Pa kako govoril! Vsi bi strmeli. Tako je pa molčal kakor grob. Samo, kadar je nanesla govorica na mlado vdovo Meto, ki je že dve dolgi leti sama prenašala trpljenje in dobrote vaše krčmarice, in je Peček slučajno vjel tudi kako besedo, se je zarežal hudobno in hitro odšvedral dalje, da bi ga vrag ne premotil in bi tudi on ne zinil kake nerodne.

Takrat se je bilo v vasi nekaj zgodilo, kar je napravilo jezikavim ženicam mnogo skrbi in dela.

Kozarjev Tine, sin najbogatejšega kmeta v vasi, kojemu je bila Zelenkova Anica, tista izvrstna cerkvena pevka, že dve leti najdražji zaklad na svetu, je naenkrat — uskočil. Njegova sosed, krčmarica Meta si je bila vtepla v glavo, da bo samo ona osrečila Tineta in nobena druga na svetu. In res, toliko časa je „metala“ svoje lepe črne oči za njim, da je fant začel omahovati... Vedno pogosteje ga je bilo videti pri Meti v gostilni, dokler se ni konečno popolnoma zamotal v njene spretno nastavljen mreže...

To je bila pečenka za babnice v Dolu!

„Kdo bi se bil mislil? Grdo je napravil z Anico, grdo. Sram naj ga bo!“

Vsi so pomilovali zapuščenega dekleta. Še bolj so se pa jezili na na krčmarico Meto...

Anica je hodila s povešeno glavico po vasi. Rože na njenih licih so izgubile in kadar je pela v cerkvi na koro, se ji je tresel drobni glasek ...

Peček je pa vedel še nekaj drugega. Oj to je bila skrivnost! Kako bi zijali ljudje še le potem, ko bi tudi on odprl svoja usta in jim začel pripovedovati. Oči bi jim izstopile od začudenja, kakor raku!

In ti, Meta, ki stojiš tam na pragu kakor kraljica in se norčuješ iz ubogega človeka, ti bi padla v sneg pred njim in bi ga prosila s povzdignjenimi rokami, naj molči. Toda, kadar bo on začel govoriti, bo govoril dalje... Kakor je Peček reven in zaničen, še tresla se boš pred njegovimi besedami. Vsaka beseda iz njegovih ust bo za-te oster meč, vsak pogled iz njegovih oči strupena puščica!

Pijanica včasih dolete čudne reči...

Nasekan, da ga ne morejo nesti noge naprej, se ti zvali čez kako ograjo, ali jo pa podleže, in zaspi v mehki travi. Ljudje hodijo mimo, malo kdo ga ugleda, in še tisti se ne zme-nijo bogve kaj za zanikernega pijanca, ušivega berača.

Konečno se pa pijanec dodobra prespi, leži sicer še vedno kakor bukovno poleno, a njegove oči „streljajo“ okrog, kje bi zagledale kako čudo. Vsakega človeka, vsakega psa spremljajo take prespane oči, češ: „Kam gre, kaj bo delal, odkod pride?“

Neverjetno, kako se ljudje take vrste včasih za vse zanimajo.

V jeseni, ko so že oklestili orehe, se je napil Peček pri Meti žganja, da je potem komaj našel pot v vrt, kjer je obležal.

Takrat je bil zamenjal še čisto dobre hlače, podarjene od vaškega učitelja, za smrdljivo žganje. Meta se je bila sicer že odvadila nositi hlače — saj je bila že dve leti vdova — ali kupčija je kupčija in „čez sedem let vse prav pride.“

Peček je torej ležal v vrtu in smrčal...

Pozne po noči je bilo, ko se mu odpro oči. Ves otrpel od mraza hoče ravno vzdigniti svoje trde kosti, ko zagleda v mesečini Slokarjevega Matija, ki stopa previdno, kakor tat, mimo vrta. Urno podleže ograjo in se splazi po vseh štirih do hiše.

„Kaj pa tukaj išče?“ začudi se Peček in zadržuje sapo.

Nič kaj rad bi ne prišel v dotiko s tem človekom ob tem času in na tem kraju.

Odprlo se je okno v hiši.

„Matija, kaj si ti?“ vpraša nežen glas.

„Oj, ti vražja Meta,“ razjezi se Peček. In že je zlezal Slokarjev skozi okno v sobo...

„A, take so te reči“, dè pijanček, pobere malho in jo hitro odkuri z vrta.

„To mora zvedeti Tine; na vsak način. Kar po njega grem... Hvaležen mi bo.“

O pravem času se še spomni, da Tineta ni doma, da je bil odšel z lesom na Hrvaško.

Drugi dan je pa bil vso stvar natančno premislil.

„Peček“, si je dejal, „kar te ne peče, ne pijaj! Nič nisi videl, nič nisi slišal... Če se Tine ženi, pa naj sam pazi na babnico... Jaz nisem njegov pastir, da bi gledal na njegovo živino...“

In redil se tudi nisem za to, da me Slokarjev ubije, ko bi zvedel, kdo ga je ovadil.“

Zadnji „razlog“ je držal še najbolje.

Zakaj batine, ki mu jih je bil Slokarjev nekoč prijazno naložil, — ko ga je bil našel ležečega v hlevu na njegovi postelji — še niso bile pozabljene.

Stara reč je, da ljudje, ki ne pridejo sami, ampak prinesejo s sabo celo zbirko različnih žuželk, niso posebno priljubljeni...

„Kam si se pa zagledal, Peček? povzame Meta zopet besedo. Tako gledaš, kakor da misliš zdajpazdaj skočiti iz kože.“

„Saj bi najraje, če bi le zopet nazaj mogel.“

„Pokoro delaš, kaj ne da?... Ni denarcev. ni žganja. Pri nas je pa vsega dosti... Žganja imamo, da se lahko skoplješ v njem... Pa kako je dober! Tak hrušovec bi angelci pili, če bi usta imeli!“

V Pečkovi notrajnosti se je pričelo peklenško trpljenje... Vse žile na obrazu se mu napno, oči se svetijo kakor staremu mačku, nogi se mu zašibite in začne se tresti z glavo in celim životom, kakor orehova lupina sredi mlake.

„Meta, samo en frakelj mi ga daj! Jutri dobiš denar.“

„Seveda jutri, tebe je treba poznati... Sploh te pa v hišo ne pustim, če bi tudi kaj imel v žepu... Mrčesa imaš na sebi, da je vse živo. Zakaj se ne snažiš, mrcina?“

Tedaj se pa Pečku zablistajo oči od jeze, da se za trenutek še Meta ustraši. Nobena reč ni pijančka bolj vježila, kakor če mu je kdo rekel, da ima mrčes.

„Ali ga pa ti rečiš, baba,“ zavpije s hripavim glasom.

„Zato sem ti pa povedala, ker ga ne maram rečiti,“ se zasmije krčmarica in odide v hišo...

II.

„Če si se pa zlagal, Peček, potem glej, kje boš jutri pobiral svoje zlomljene koščice,“ je dejal Kozarjev Tine in zvrnil polno kupico po grlu.

„Kaj se bom lagal?! Tako je bilo, kakor sem rekel, pa nič drugače. Samo prosim te, bodi tiho. Jaz sem tebi vse to zaupno povedal, ker te imam rad... Krščena mast, menda vendar nisi tak, da bi me izdal... Saj poznaš Slokarjevega!“

„O, poznam, poznam, tudi ta me bo še spoznal. Še danes mu bom dal priliko... Tako ga bom stresel, da bo imel dosti.“

„Lepega hudiča sem si nakopal na vrat!“ je pomislil Peček. „Ali mi je bilo treba pripovedovati?“

In tudi on spi je kozarec v dušku. Potem se pa obrne k Tinetu:

„Tine, nikar! Danes je sveti večer... Pomisli, danes bo Kristus rojen, ti pa hočeš ubijati.“

„Kaj tebi to mar“, se zadere Tine in udari s pestjo po mizi, da odskočijo kozarci in da se še stari Jurko, ki je bil na obe ušesi gluh, prebudi pri peči.

„Za božjo voljo, kaj pa imata?! Ali ne vesta, da je nocoj sveti večer?!“

„Slišiš, Tine, sveti večer je,“ prigarja Peček in nese kupico k ustim... Vina je bilo nocoj zadosti in po ceni.

„Oh, oh,“ vzdihne Jurko „nikdar ga ni k meni, pa še takrat, kadar pride, razbija.“

„Saj mu že celi večer pripovedujem, da je svet večer,“ zavpije Peček njegovim gluhim ušesom.

Ta trenutek pa pograbi Tine Pečka za vrat.

„Na sneg pojdeva, prijatelj... Tam je prostor za take tiče... Hudič, zakaj mi pripoveduješ stvari, ki te nič ne brigajo!“

Nesel je pijanca, kakor malega otroka do vrat, jih odprl in treščil Pečka na kup snega, da se je kar pogreznil vanj. — — — — —

V zvoniku zapoje zvonovi... Kakor veličastna himna gre njihov glas po zasneženi zimski pokrajini in vzbuja v tisočerihi srcih prijazne spomine...

Neko posebno moč imajo zvonovi na božični večer nad človeškim srcem... Kakor bi zaslišal lepo pesem davno minule mladosti, se ti zdi, ko se oglase v tihi božični noči in na dušo ti ležejo čustva, tako mehka in blaga, da bi se zjokal...

„Sedaj pa greva v cerkev, Tine,“ pravi stari, gluhi Jurko in strese fanta za ramo.

„Kaj pa ti je?... Solze ti silijo v oči. Si se ga pa le menda preveč nalezel, Tine?“

„Ti, starec, tega ne razumeš. Mogoče, da si nekoč razumel, a sedaj si že prestar za to,“ zamrmra Tine, si obriše z robcem oči in izgine pri vratih...

III.

Mogočno zabučne orgle na koro... Stari organist je odprl vse registre, kar jih premore cerkveni instrument...

Veliki oltar je ves v lučicah. Višnjev dim kadila se vzdiguje pred njim in napolnjuje celi hram božji s svojo vonjavo.

S pobožno sklonjeno glavo, v tiho molitev zatopljeno, kleči ljudstvo po cerkvi...

Tam pri glavnih vratih je obstal Tine. Vroč glavo je prislonil k mrzli, vlažni steni; njegove oči strme srepo pred se...

Bučanje orgel potihne in s kora zadoni stara božična pesem:

Pastirci, iz spanja vstanite nocoj... Kako krasno poje Zelenkova Anica! Kako ljubko se trese njeni srebrni glas v višini...!

Polnočnica še ni minula, ko plane Tine prvi iz cerkve. Zunaj stoji Peček, že skoraj popolnoma trezen. Njegove motne oči zro plaho na prišleca.

„Tine, kam sedaj tako naglo...? Za božjo voljo...! Fant, premisli...!“

„Stran!“ zavpije oni in šine mimo njega.

„Ježeš, bo pa že res“, se ustraši Peček „nesreča bo... Bog pomagaj, ubijal bo... Oh, oh, pa nocoj...! Ali ne veš, nesrečnež, kako so peli angelci na nocojšnjo noč?... Mir bodi ljudem na zemlji...! Tine, Tine...!“

Na vse grlo vpije možak in hiti za Kozarjevim.

A oni je že izginil za ovinkom... Pred cerkvijo se zbere tropa fantov.

„Slišite fantje, bežite za njim, za Kozarjevim, pa naglo, kar more kdo naglo, da ne stori — fant je ob pamet... Ubil bo... človeka bo ubil... Bog se usmili nesrečne duše!“

„Ta se ga je pa že zopet pošteno nalezel“, smejejo se fantje, „tebe bi bilo treba ubiti, ker nisi za nobeno drugo rabo kakor da Bogu čas kradeš.“

Ko se je pa Peček pri Žvižgačevih zaril v listje, je napravil velikansk križ, sklenil roke in si dejal:

„E, naj se pobijeta fantina, če se hočeta, saj jih je še več na svetu. Ne bomo ju pogrešali!“ — — — — —

Precej dolgo je moral čakati, predno zaškriplje zmrzli sneg v bližini in on zagleda črno postavo.

Burno mu utriplje nemirno srce . .
V trenutku že stoji pred njo in roki se oklenete njenega vitkega ži-
vota . . .

„Anica, odpusti“, je dejal z mehkim, tresočim se glasom, „bodi mi zopet dobra. Tako dobra in prijazna, kakor nekdanj!“

Ni rekla besedice.

„Anica, ali mi res ne odpustiš? Govori! — Prisegam ti nočoj — na sveti večer — nikdar te ne zapustim . . Samo odpusti mi . .!“

Položila je glavico na njegove močne prsi, in v njenih lepih očeh se zasvetijo solze.

„Če je le resnica, kar govoriš, Tine“, žepečejo njene ustnice „če je le resnica.“

„Da, resnica je“, vzklikne Tine odločno ter jo privije tesneje k sebi . . In ni se mu branila, zakaj čutila je, da se je tisto srce, ki je bilo za njo že tako dolgo izgubljeno, zopet našlo.

Cerkvene pristojbine ali štolnina.

Dalje.

Za zvonjenje:

V mestih in trgih in drugih velikih krajih:

Za prvo zvonjenje z vsemi zvonovi za vsako uro . 7 K 35 vin
„ drugo ali srednje zvonjenje 2 K 45 „
„ tretje ali zadnje zvonjenje 1 K 22¹/₂ „

Pri cerkvah, kjer je le dvakratno zvonjenje, potem pri podružnicah in samostanskih cerkvah:

Za prvo zvonjenje z vsemi zvonovi za vsako uro . 2 K 45 vin
„ drugo zadnje 1 K 22¹/₂ „

V vaseh:

Za prvo celo zvonjenje z vsemi zvonovi za vsako uro 1 K 57¹/₂ vin
za drugo in zadnje 49 „

Vsakemu je seveda dano na prosto, da dá zvoniti, kolikokrat in kako dolgo sam hoče. Seveda se plača potem za pol ure le polovico gornje svote, za četrt ure le četrtino.

Vsakemu pogrebu (nosilcu) je plačati 63 vin.

Za grob

je plačati v mestih in trgih: Za odrasle in premožne osebe 2 K 10 vin
„ odrasle in manj premožne 1 K 05 „
v vaseh:

Za odrasle in premožne 1 K 22¹/₂ vin
„ „ in manj premožne 52¹/₂ „

Za pod 9 let stare otroke je plačati polovico gornje svote.

Če se koga pokoplje izven župnije v kako rodbinsko rakev, se mora vendar tudi župniji, kjer je umrl, postavno vplačati brez razločka 2 K. Če se ga pa pokoplje na pokopališču, polovico te svote.

Končno se mora dati revnim ljudem prostor za grob brezplačno.

Grobarju se plača za pripravo groba v zimi, ko je zemlja trdo zmrznjena:

od odrasle in premožne osebe iz višjega ali nižjega meščanskega stanu 3 K 15 vin

od enake manj premožne 2 K 10 „
od premožnih kmetov . . 2 K 10 „
od manj premožnih kmetov 1 K 56¹/₂ „

Poleti pa in tudi v zimi, ko zemlja ni tako zmrznjena:

za posamezne zgoraj navedene: 2 K 45 vin
1 K 22¹/₂ „
1 K 22¹/₂ „
63 „

Od otrok, še ne 9 let starih, se zopet plača le polovica zgoraj navedenih svot.

Revnim osebam, ki se žive od miloščine, se imajo vsa dozdej omenjena cerkvena opravila izvršiti brezplačno in se torej duhovnik ne sme braniti opraviti kak obred zaradi tega, ker dotični revež tega ne more plačati, kakor se to žal mnogokrat zgodiv nasprotju h Kristusovim naukom.

Koliko stane dispenz (izpregled)?

Mnogi župniki zahtevajo za poldansko poročanje, ki praviloma ni dovoljeno, dispenz, za kar nastavljajo takse po svoji volji. Take dispenze so navadno jako visoke, ne sme se jih pa jemati od delavskih oseb, kakor je to razvidno iz knjige „Praktisches Geschäftsbuch für den Kuratlerus“ str. 310. Glasom te knjige se imajo jemati pristojbine za dispenz samo od bogatih oseb, ne pa od industrijskih delavcev, malih uradnikov ali trgovcev. Najvišja cerkvena oblast je 20. marca 1880 znova potrdila izjavo papeža Benedikta XIV. iz l. 1754, da se imajo smatrati osebe z letnimi dohodki 325 skudov (1430 K) kot „vere pauperes“ t. j. v resnici ubogi, od katerih se ne sme zahtevati denar za dispenz. Duhovniki, ki torej delajo nasprotno, ravnaajo proti cerkvenim postavam.

Še nekaj določb.

L. 1785 in zopet l. 1809 se je duhovnikom naložilo, da morajo seznam cerkvenih pristojbin nabiti na cerkvena vrata. Tega še do danes niso nikjer storili.

Cesar Jožef II. je tudi izdal patent, ki do danes še ni razveljavljen, in v katerem se glasi:

„S 1. novembrom 1783 se ne sme več pobirati niti za krst niti za vpisovanje nobenih pristojbin.“

Tudi patent cesarja Franca II. od 16. maja 1839, da morajo revni ljudje dobiti vse cerkvene dokumente brezplačno, še ni razveljaven.

Končno je država izdala več ukazov, da morajo župniki za vsak prejemek na štolninah dati potrdilo in voditi o teh prejemkih tudi zapiske. Seveda duhovščina iz dobro razumljivih vzrokov teh ukazov ne izpolnjuje; mogoče bi se namreč vendar zgodilo, da bi kateri verni kristjan, ki mu je župnik več računal kakor mu je šlo, nekega lepega dne prišel in zahteval preveč plačano svoto nazaj. Če je to „nadplačilo“ se zgodilo šele pred kratkim in si je župnik svest, da je od farana res toliko in toliko preveč zahteval, bo morda — četudi obotavlja — dal krivični denar vendar nazaj. Drugače pa je, če se je zvršilo to preplačilo že pred več leti.

„Kje imaš potrdilo?“ bo vprašal župnik farana.

„Ga nimam. Ga nisem dobil.“

„Kako moreš potem trditi, da si preveč plačal?“

In zaloputnil bo oblastno vrata za faranom, ki ga je pomagal z drugimi farani vred bogatiti.

Zato pa: dajte si vse vplačane štolnine ali cerkvene pristojbine vsakokrat potrditi, na drugi strani pa strogo pazite, da se vam ne bo v nobenem slučaju preveč računalo.

Opozarjamo pri tem, da stroške za kolek na pobotnici mora po postavi trpeti tisti, ki denar prejme oziroma ki mora potrdilo dati, t. j. župnik. Nadalje je glasom besedila štolninskega patenta duhovnik, ki štolnino prejme, **dolžan**, odkloniti vsako višje placilo, ki bi

se mu morda hotelo dati kot darilo. — Prepovedano mu je, ve č zahtevati in tudi več vzeti.

Kako dobiti preveč vplačani znesek nazaj?

Opozarjamo, da je edino kompetentna za razsojo vprašanja, ali se je preveč vplačalo na štolnini ali ne, politična oblast, t. j. okrajno glavarstvo (odnosno v mestih z lastnim štatutom magistrat).

Če bi se torej župnik branil, nazaj plačati svoto, ki jo je od kogarkoli za kako cerkveno opravilo preveč zahteval in vzel, naj napravi dotični na pristojno okrajno glavarstvo sledečo vlogo. Čez celo prvo stran se napiše:

Ckr. okrajno glavarstvo

v

Podpisani sem se dne v cerkvi dal poročiti s svojo ženo Ano in sem moral za to plačati na pristojbini 9 K. Šele zdaj sem prišel na to, da bi bil imel glasom štolninskega reda plačati samo K 3'85 (za poročanje K 2'10, cerkovniku K —'70 in za trikratni oklic K 1'05); zahteval sem od župnika J. I., naj mi vrne, kar je protipostavno preveč računal, t. j. K 5'10; a brez uspeha. Pozivam se na postavo z dne 7. maja 1874 drž. zak. št. 50, in prosim slavno ckr. okr. glavarstvo, naj župniku N. N. zaukaže, da mi vrne preveč računani znesek.

R. V.,

delavec v

Pola se po dolgem v sredi zgane in potem še počez. Na zunanji strani spredaj in zgoraj se napiše:

Ckr. okrajno glavarstvo

v

Za en prst nad srednjo gibo za-
piši svoje ime.

R. V.,

delavec v

Spodaj pod gibo pa:

Zaradi povrnitve preveč plačanega zneska na štolnini K 5.15.

Opozarjamo, da takih vlog ni treba kolkovati.

* * *

To podajemo našim cenjenim bralcem v pouk brez vseh nadaljnjih pripomb.

Kakšna je dandanes na Slovenskem sveta spoved?

O tem pripoveduje neki kmeto-
valec iz Kranjske, vrl pristaš napredne kmetske stranke, sledeči dogodek, ki ga potrdi vsak čas s prisego:

„Ko je bil zadnjič misijon v Knežaku, šel sem tudi jaz k spovedi, kakor so tudi drugi storili. Spovedniku sem se spovedal, kakor se spodobi, in ko sem povedal vse grehe, kolikor sem jih vedel, sem prosil za pokoro in za sveto odvezo, če sem je vreden. Spovednik me na vse to vpraša: Berete kaj časopise in katere stranke ste? Jaz mu odgovorim, da sem naprednjak in pristaš kmetske stranke, in da berem časopise: „Slovenski Narod“, „Sl. Dom“ in „Edinost“, pa tudi „Slovenca“ ter „Domoljuba“, ta dva zadnja pa berem le, da vem, kako se lažeta. Nato pravi spovednik: „Slovenec“ in „Domoljub“ se smeta brez greha brati, to sta katoliška časopisa in sta dovoljena in priporočljiva za branje, a „Slovenski Narod“ in drugi taki časopisi, ki pišejo zoper duhovnike, ti pa so krivoverski in so prepovedani. —

Na to nastane med nama prepir, da so ljudje, ki so stali v bližini spovednice, vse dobro slišali. Jaz sem rekel: Če bi bili narodno-napredni časopisi krivoverski, ne bi na svitlo prišli, ker jih ima državni pravdnik v rokah. Spovednik zopet piha: „To so krivoverski časopisi, ki zatirajo duhovnike, namestnike božje, in kdor jih bere, ta ne bode nikdar videl božjega obličja! Če mi ne obljubite, da jih ne bode več brali, vam ne dam svete odveze in vam dam listek nazaj!“ — „Tega ne storim, pravim jaz in zahtevam listek nazaj, ako nisem zaradi branja teh časopisov vreden svete odveze za vam povedane in izročene grehe!“ Spovednik pomoli listek skozi mrežo, a ga hitro vzame nazaj, ter pravi: „Poboljšajte se in obljubite, da ne bode več brali teh časopisov, a le katoliške, ki so dovoljeni, pa vam dam sveto odvezo!“ — „Jaz tega ne storim in se nisem prišel z vami prepirati!“ — Spovednik pa pravi: „Pojdite k drugemu gospodu spovedniku, mogoče da vam da sveto odvezo!“ Jaz odgovorim: „Kaj je drugi gospod spovednik druge vere in ne katoliške? K takemu lahko vi gospod spovednik greste, mene pa ne bode gonili od Judeža do Kajfeža! Če je tako, torej pridržite si sveto odvezo in k spovedi ne pridem več ter prosim listek nazaj!“ Spovednik zopet ponavlja: „Poboljšajte se in obljubite da ne bode brali krivoverskih časopisov, pač pa opustite branje istih“. Jaz odločno rečem, da tega ne storim. Zdaj mi pomoli zopet listek; jaz ga naglo zgrabim z roko, rečem: „hvaljen bodi bog“ ter zapustim spovednico in spovednika. Izbral sem si sredi cerkve matere božje prostor, zmolil par očenašev na čast bogu in materi božji, se prekrizal z blagoslovljeno vodo in odšel. Bil sem tako razkačen, da me je slednji prijatelj vprašal: kaj pa vam je danes? To spoved bom pomnil, dokler bodem živ. Pa pravijo duhovniki in njih podrepniki, da vera peša? Saj jo sami zatirajo.

Naprodaj ima

kreditna in stavbena zadruga „Lastni dom“ v Gaberju pri Celju (pisarna v Celju, Rotovške ulice št. 12) na svojem posestvu v Gaberju

25 lepih stavbišč.

Tam se dobi tudi potrebni stavbeni kredit.

Žveplenokisli amoniak

= (amonijev sulfat) =

vsebuje 20% do 21 odstotkov dušika in ga je uporabljati kot gnojilo k vsaki rastlini. K ozimni je gnojiti že jeseni četrtino do tretjino vse množine, ostalo pa v zgodnji spomladi.

75 kg amonijevega sulfata učinkuje ravno toliko, kakor 100 kg čilskega solitra. Amonijev sulfat ne sprijemlje prsti, zabranjuje razne rastlinske bolezni, kakor n. pr. rja itd. in prepreči poleganje žita.

Dušik je v amonijevem sulfatu cenejši, kakor v čilskem solitru in v uporabljanje sulfata pomenja torej veliko prihranitev za kmetovalca.

Žveplenokisli amonijak, kakor vse vrste zajamčenih umetnih gnojil prodaja

na veliko in malo

trgovina z železnino in poljedeljskimi stroji „**MERRUK**“

P. Majdič, Celje

valo; zatorej mu kličem iz dna srca: „Pomoz' Bog!“ — Gasilec iz ormoškega okraja.

d 100 letnica Stanka Vraza, odličnega ilirskega pesnika in pisatelja, se vrši 30. junija 1910 na njegovem domu v Cerovcu pri Ormožu.

o Sv. Marjeta na Drav. polju. Namestništvo v Gradcu je sporazumno z dež. odborom zavrnilo pritožbo zoper občinske volitve pri Sv. Marjeti, ki so se vršile 26. jan. 1909. kot neutemeljeno in ukazalo volitev obč. predstojnika.

p Svetinjski župljani prosimo Vas, častiti gospod župnik Bratušek, da opustite enkrat za vselej politične pridige in gonjo zoper „Narodni List“ s prižnice ali pa v spovednici, ker bo to le v Vašo korist, in si iz tega vzroka pridržimo za danes vsako nadaljno besedo za drugokrat, ako bi se to nepredužgalo.

p Mlekarska zadruga v Školjah pri Pragerskem se je ustanovila pretečeno nedeljo. Na Štefanovo 26. tm. ob pol 2. uri pop. se vrši tam gospodarski shod, na katerem se bode govorilo o mlekarstvu, mlekarskih zadrugah in živinoreji. Kmetje in kmetice, ki se zanimате za zboljšanje svojega blagostanja, udeležite se tega gospodarskega shoda mnogoštevilno!

p Iz Rogatec. Vaši zadnji dopisi od tukaj so zadeli v sršenovo gnezdo rogaških nemškutarjev in so storili nervoznega celo Linhart, ki se v potu obraza trudi vlado zaradi nameščenja trdega Nemca kot živinozdravnika opravičevati. Linhart — „patentpatrijot!“ Kdo se ne smeje! Čudimo se pa, da ravnateljstvo slavne rogaške „šparkase“ svojega člana Schwischaya nič ne pere. Imajo že vzrok! Je vam to čedna družba. Pravila većinoma vseh okrajnih hranilnic zahtevajo, da se odbor kakor tudi ravnateljstvo sestavi iz posestnikov „nepremičnin“ iz okraja, a tukaj imamo — čujte in strmite! — 1. kot načelnika posestnika male vinogradne parcele notarja Strafella; kot člana ravnateljstva: „posestnika“ Stoin-scheggia, posestnika žepne ure itd. poštarja Schwishaya, posestnika dežnika gosp. šulferajnskega učitelja Wretzla, prevžitkarja Holzingerja in „posestnika“ gostilne ob Sotli. Vzamimo slučaj, da se pokaže pri „uradovanju“ teh „veleposestnikov“ kak primanjkljaj, kdo ga bo poravnal? Žalostno, če Nemci v okraju nimajo boljših ljudi.

p Sv. Janž na Dravskem polju. Naš g. kaplan, kateri toži, da se mu slabo godi, je shranil svojo obilno zbero pri svoji prijateljici vdovi F. — Ljudstvo, ki je pozabilo, da je tudi šentjanški kaplan pod celibatom, misli in tudi govori, da se bodeta ženila. — Koliko je na tem resnice, bomo vprašali v pustnem času našo vdovo.

Šentjanški farani.

p Iz Ptuja. Žena, katere je po misijonu, ki se je vršil v Vurbergu, zblaznela, se imenuje Marija Postrak. Reva je viničarka v Vurbergu.

o Sestanek vinogradnikov v Vuzmetincih. Vnedeljo, 19. tm. smo imeli v Vuzmetincih pri Sv. Miklavžu nad Ormožem pri g. Štamparju sestanek vinogradnikov, na katerem se je razpravljalo o prodaji vina, o organizaciji vinogradnikov v to svrhu in o vinarskih vprašanjih sploh. O posameznih vprašanjih sta govorila gg. Karl Vargazon, poslovodja vinarske zadruge v Celju in urednik Spindler; v razgovor so posegli gg. Šinko, Šalamun, Dečko in drugi. Sklenilo se je sklicati na 9. januarja 1910 ob 2. uri pop. k Štamparju velik shod vinogradnikov iz celega ormoškega okraja. Takrat se bo končno sklepalo o organizaciji vinogradnikov v okraju.

a Iz Ptuja se nam poroča: Pred kratkim sem govoril z nekim kmetom iz Vurberga, ki mi je pripovedoval, da se je končal pri njih ravno kar sveti misjon. Počastili in osrečili so Vurberg gg. misjonarji iz Celja. Dotični kmet je pripovedoval, da je po misijonu neka žena P. zblaznela in da so jo tudi že odpeljali v Gradec. Govorila je venomer o hudiču, peklju itd. Pravil je nadalje, da je to gotovo posledica hudih pridig. Obljuboval se je baje pekeli vsakemu človeku. Iz prižnice se je večkrat slišalo vse kaj drugega, le božja beseda ne. Obrekovali in napadali so naprednjake in napredno časopisje, predvsem „Narodni List“ in „Narodni Dnevnik“. Naprednjakom, ozir. „liberalcem“ so baje — po izpovedbi istega kmeta, — očitali, da napredujejo v hudobiji, nečistosti in pijančevanju (!) Dotični kmet mi je pripovedoval še marsikaj, kar pa ni vredno, da se omeni. Ne imeli bi konečno ničesar proti temu, če bi prišli misjonarji z namenom, da poučijo ljudstvo. A to navadno ni njihov glavni namen. Pri teh prilikah so njih pridige navadno fanatične, ki tirajo, kakor kaže zgoraj navedeni slučaj, posameznike v blaznost. Da pri tej priložnosti ne pozabijo naprednjakov, je samoumevno. Si pač mislijo: „Le hujskajmo in obrekujmo; sedaj imamo dosti kmečkega ljudstva zbranega, ki vzame vsako laž iz naših „svetih“ ust za resnico.“ Kakor sem že prej omenil, so baje očitali naprednjakom, da napredujejo ti le v hudobiji, nečistosti in pijančevanju. Sicer se nam radi tega ni potreba razburjati; nam je pač vseeno, kakšno mnenje ima o nas kak zagrizen far.

Konjiški okraj.

z Umrla je v graški bolnišnici 22 letna soproga sodnega uradnika v Konjicah, Pavla Šilec.

Slovenski delavec.

O narodni organizaciji delavstva par besed.

Od mladega slovenskega delavca smo sprejeli sledeči dopis:

Kdor zasleduje politično življenje v naši domovini in drugod, vidi, da socialna demokracija nima več one privlačne sile, kakor jo je imela prve čase. Obč. volitve v Mariboru, v Gradcu in drugi dogodki nam to kažejo. Spočetka so nižji sloji trumoma drli v novo stranko, hodili na „ljudske shode“, — a le prehitro so prišli do razočaranja vsled preobilnih obljub. Morda da tega ni kriva stranka kot taka, dejstvo je, da so posamezni agitatorji obljubljali vse mogoče — kar se v doglednem času ne more izpolniti, ker nobena politična stranka ne more delati čudežev.

Ker socialistični voditelji vidijo, da jim ljudstvo več ne zaupa, ali vsaj ne tako, kot nekdanj, jih je začelo skrbeti, kaj bo v bodoče. Zato si hočejo s silo vzgojiti svoje mlade še nezavedne so-delavce, ali tudi učence. Tem pripovedujejo, kako da jih ne bodo nikjer marali, ako niso socialisti, da jih ne bodo nikjer sprejeli v delo itd. Celo tako daleč gredo (za to imamo dokaz!) da prepovedujejo učenec obiskovati pri Slovencih telovadbo. Tako jih hočejo prisiliti, da bi postali njih mednarodni pristaši. Dosti slučajev bi lahko navedel, kako silijo socialisti, kigar le morejo, v svojo stranko.

Slovenski delavec, nezaveden, ali pa mogoče celo naroden, pa bojazljiv se noče prepirati, zapusti prejšnjo slovensko družbo ter pristopi k socializmu. Tukaj mora občevati s tovariši nemški, čeprav so tudi Slovenci, kajti drugače je že „national“, in to nikakor ni dovoljeno. Mnogi teh novih so-

drugov se začnejo sčasoma sramovati svoje narodnosti, svojega materinega jezika, da, tudi svojega imena ter se pišejo n. pr. s tschitsch namesto priprostega čič. — Prišteva jih potem vsakdo z Nemcem ali vsaj Nemcem prijaznim.

Tako se — morda nehote — širi nemškutarstvo.

Teh ljudi, četudi prenehajo biti socialisti, se nikdar več ne pridobi za slovenski narod.

Ali bi se ne dalo temu odpomoči? Bi se dalo in da se! Ustanovilo bi se naj za vsaki večji okraj, kjer je več delavstva, kako društvo ali organizacija na narodni podlagi. Tu bi se ustanovilo delavsko podp. društvo, tam delavsko pevsko društvo, tamburaški odsek itd. in delavstvo bi se privabilo v nja in postalo bi narodno. Vseh teh društev in krajevnih organizacij bi naj bila mati enotna „Narodna delavska organizacija“, kakor takšna že na Primorskem in deloma tudi na Kranjskem prav lepo uspeva.

Sedež centralne organizacije za Štajersko bi naj bil v Celju.

Tudi na Koroško bi se naj zanesel med delavstvo narodni duh. „Zveza slovenskega delavstva“ ali kako bi se že imenovala, bi bila mogočna borilnica in zaščitnica vsega slovenskega delavstva. Imela bi naj tudi svoj velik strokovno-politični list. Potem bi ne mogel nikdo nikogar zadrževati od narodnih vesellic, sokolskih nastopov itd., delavstvo bi imelo priliko v svojih prostih urah obiskovati tudi telovadbo, kar je zanj in za Sokolstvo velike važnosti.

Poreče kdo: Nemogoče, kar praviš! Pa ni res. Delati je treba za narodno stvar, delati, ako se hoče kaj doseči. Tukaj ima važno nalogo naše slovensko razumništvo. Hočem ga tukaj opomniti na nekaj točk, ki se tičejo njegovega „narodnega čela.“ Nikakor ni prav, da se velik del naše inteligence navdušuje za narodno delo po gostilnah, s pijančevanjem, krokanjem. Ako je n. pr. kaka veselica, gledališka predstava, predavanje ali kaj takega, se naj ne gleda tako „po strani“ nižjih in mogoče ne tako zavednih slojev ljudstva, ker se s tem narodni stvari le škoduje. Ljudstvo se začne sčasoma sramovati ter se ogiba slovenskih prireditvev. Tu bi se dalo navesti mnogo slučajev, da so taki „Slovenci“ isti dan in ob istem času se vršečo slovensko veselico bojkotirali ter šli na nemško prireditev.

Ako se jih potem vpraša, kaj je temu vzrok, odgovorijo: jaz ne grem na slovensko prireditev, ker je tam vse bolj „noble“, pridejo le gospodje, ki se še ne ozrejo na nas, zato me je kot priprostega delavca sram. Tega bi naj ne bilo.

Pridobitev delavstva je za nas velikanske važnosti, a to se more le zgoditi s skupnostjo, vzajemnostjo, enakostjo, demokratstvom. Začeti se mora najprej s podrobnim delom; boljše je, ako pridobiš posameznika za posameznikom, kateremu razložiš velik pomen in namen organizacije; ta navdušen, pove in pridobi drugega tovariša. Ne sme se pa vsega pustiti, ako se na prvi hip ne posreči.

Naše delo mora biti vzorno, pravilno. Ne boš pridobil trajno nikogar, ako ga boš vlačil po gostilnah ali kavarnah. Sploh nikakor ni prav, ako se shajajo bodoči društveniki ali člani kakega društva ravno v gostilni. Nekateri vobče nerad gre v gostilne, drugi je mogoče abstinent, in kar je glavno: po gostilnah se ob takih prilikah dosti zapravi.

Shajališče bi naj bilo v posebnih društvenih sobah, kjer bi se delavstvu nudila cenena ali brezplačna zabava,

kjer bi se izobraževalo in navduševalo za nadaljno delo.

Budislav.

Slovenci v tujini.

Pozor! Slovenci, ki žele kar koli glede življenja v Gradcu izvedeti, naj se obračajo s svojimi vprašanji na naslov: — „Slovensko podporno društvo „Domovina“ Gradec, Stigergasse 2. I.“

Nekaj o graških Slovencih.

(Govorila tovarišica Terezija Vrečko dne 8. dec. na sestanku graških Slovencev v izobraževalnem društvu „Domovina“).

Dragi rojaki! Drage rojakinje!

Usojam si nekaj resnih besedi o položaju graških Slovencev spregovoriti. Šteje se jih v Gradcu veliko število — 30.000. A kaj je z njimi? Ne bom se veliko motila, ako rečem, da jih je 28.000 izgubljenih za slovenski narod. Kaj jih je zaneslo v to „najbolj nemško“ mesto? Dijaki so v šolah, uradniki v službah, a baš teh se tudi pod pritiskom nemške vlade veliko izgubi.

Kaj je pa z obrtniki in delavci? Obrtnik živi seveda v Gradcu od nemškega denarja. Vkljub temu bi pa lahko ohranil v srcu biser: ljubezen do prelepe slovenske domovine. Če vprašam obrtnika, ali je res slovenskega rodu, ti navadno reče: „oče in mati sta bila Kranjca (tako namreč naziva vse Slovence!), a jaz sem že dolgo let tukaj v Gradcu in živim od nemškega denarja, zato moram biti tudi jaz Nemec.“ Vprašam Vas, dragi rojaki, ali kateri izmed tistih nemških obrtnikov, ki živijo na Slovenskem, svojo narodnost zataji? Nikdar! Čeprav živijo od denarja, ki jim ga nosijo žaljave roke slov. kmeta. Nasprotno! Še predrzni so in hočejo biti gospodarji na slovenski zemlji. Vsem so Vam še v spominu dogodki iz septembra lanskega leta.

Kaj pa je s Slovenci v Gradcu, ki pripadajo delavskemu stanu? Največ jih je našega spola: slovenskih deklet. Nemila usoda jih je vtaknila pod revno streho, in iti morajo za kruhom v tujino, kjer pozabijo svoj rod. Seveda so tudi izjeme. Kdor je že prej imel trdno narodno zavest in je našel v tujini pošteno slovensko družbo, ne bo uskočil. Slovenske fante pa ženejo iz domovine mnogokrat gmotne razmere, mnogokrat razmere doma, mnogokrat slovenska ukaželjnost. Tu v glavnem mestu Štajerske je velika industrija, dobi se dober zaslužek. Ako je fant zaveden Slovenec, mu tudi znanje nemškega jezika in mu tujina ne bota škodovala.

Slovenski delavec in slovenski obrtnik, ki živita v tujini, morata poleg stanovskih izpolnjevati tudi narodne dolžnosti. Navadno pa se ti ljudje, ko pridejo iz domovine, nekaj časa še zanimajo za domovino, sčasoma pa izgine ta lepa lastnost v nevarnih valovih nemškega nasilstva. To so uvideli graški Slovenci in so ustanovili lastno slovensko ognjišče, namreč društvo, kjer bi se Slovenci zbirali in kjer bi se jim skušalo obraniti slovensko činstvo. Velevažno je čitanje slovenskih časopisov, kdor si jih ne more naročiti sam, jih lahko čita v društvu.

Naše društvo „Domovina“ ima težko stališče. Ima se bojevati ne samo z nemškim, ampak žalibog tudi s slovenskim sovražnikom. Kakor povsod po Slovenskem klerikalci napadajo in uničujejo vse, kar je napredno, tako so hoteli na nepošten način uničiti tudi naše vrlo in prepotrebno društvo. Ali naj smatramo take ljudi še za Slovence? Ne, oni so le orodje tistih, ki nas hočejo na večno imeti — neumne. Mi pa hočemo pod napredno zastavo na-

predovati, se izobraževati. Zato naj naše društvo prireja vsako nedeljo po-
načna predavanja, in posebej naši fantje
in naša dekleta se naj vprežejo, da
bodo nastopili kot govorniki. Tako se
bodo izobraževali govorniki in poslu-
šalci in videli bodo naš razvoj, naš
napredek v novi svetli luči.

A mnogo jih je, ki pridejo nanovo
v Gradec, pa ne vedo za naše napred-
no slovensko društvo. Zato Vas pozi-
vam, dragi tovariši, drage tovarišice,
potrudimo se, da vsakogar, ki je že
danes v Gradcu ali pa pride v bodoče,
pripeljemo v našo sredo, da postane
koristen član društva „Domovine.“ De-
lajmo neumorno, da kolikor mogoče
rojakov-Slovencev rešimo nemškega
žrela. Porabimo v to vsako priliko. V
plačilo nam bodi zavest, da smo storili
veliko dobrega svojemu milemu narodu
in naši materi domovini. Končujoč Vam
kličem: „ne le kar velevali ti stan, za
narod, kar moreš, storiti si dolžan.“
Krepko na delo! Živijo!

(Op. uredn.: Naj bi si jemali
Slovenci in Slovenke v domovini za
vzгляд to plameneče narodno navdu-
šenje in smisel za narodno delo vrle
slovenske mladenke v tujini. Naj bi
pa njene besede tudi v Gradcu res
padle na rodovitna tla! Živela!)

d Iz Grada. Predavateljsko delo
v „Domovini“ se kaj lepo razvija. Dne
5. dec. nam je kaj lepo razložil v dru-
štvenih prostorih g. visokošolec Dobo-
višek, kaj nam je razumeti pod libera-
lizmom in kaka so stremljenja sloven-
skih naprednih strank ter njihovih
nasprotnikov. Navduševalno, v krepkih
besedah podano predavanje je želo
burno ploskanje in živijo-klice. O naj-
večjem bogastvu kar ga ima človek
na svetu, ljubem zdravju nam je pre-
daval 12. t. m. medicenec A. Volovšek.
Predavanje se boče na splošno željo
še nadaljevalo. Obema govornikoma se
za njun trud in požrtvovalnost odbor
iskreno zahvaljuje.

Vestnik

„Zveze napredne mladine“.

a Sv. Bolfenk pri Središču. Dne
12. tm. se je vršil v prostorih gosp.
Galiča sestanek mladinske organiza-
cije, ki je krasno uspel. — Tovariš
Cajko je pozdravil vse navzoče ter v
lepem govoru razmotrival naloge pod-
odbora; govoril je tudi o izobrazbi
slovenske napredne mladine. S svojim
govorom je tudi ožunčila tovarišica
Veronika Kolarič vse tovariše, posebno
pa tovarišice; govorila je o gospodinj-
stvu itd. Vse besede so šle mladini
tako do srca, da je kar strmela ter z
veseljem pristopila k našemu izobraže-
valnemu društvu. Zapisali smo jih
okoli 50, med temi okoli 15 deklet.
Udeležilo se je shoda tudi več sloven-
skih očetov, ki jim tudi izrekamo vso
čast. — Bolfenska mladina je pokazala,
da noče zaostati. Le tako naprej, orga-
nizirajmo se, izobrazimo se, delajmo
z vsemi močmi, potem nas nikdo ne
premaga. — To Vam kliče tovariš.

a Mladinski shod v Gotovljah,
ki se je vršil preteklo nedeljo pri g.
Malgaju, se je lepo obnesel. Vkljub
skrajno neugodnemu vremenu in misijoni
v Žalcu se je vendar zbralo čez 100
krepkih savinskih fantov in deklet,
vnetih za svobodo in napredek. Pred-
sedoval je tov. Antloga. O ciljih in
namenih napredne mladinske zveze sta
prav lepo govorila tov. Golavšek iz
Griž in g. nadučitelj Brinar iz Goto-
velj ter vzpodbujala mladino, naj se
organizira, naj se potom organizacije
loti dela. V prilog mladinske zveze so
spregovorili nadalje tudi tov. Gorišek
iz Griž, tov. Kopriva iz Petrovč ter
tov. Kunj iz Celja. Vsi govorniki so
želi burno pritrjevanje in iz obrazov

zborovalcev se je videlo veliko notranje
navdušenje za novo napredno mladins-
ko gibanje. Videlo se je, da naša po-
štena slovenska mladina ni več voljna
prenašati komande in služiti v štafazo
nekaterim političnim hujskačem, ampak
da se hoče prosto, svobodno in neovi-
rano razvijati naprej v blagor kmeč-
kega stanu in slov. naroda. — Izvolil
se je tudi za podrobno krajevno orga-
nizatorično delo pododbor, kateremu
načeluje tov. Fr. Pikel iz Žalca. V odbor
so pa bili izvoljeni sledeči tovariši in
tovarišice: Ivan Antloga, Martin Steiner,
Fr. Rančigaj, Cilka Pikel, Rezika Ant-
loga, Tončka Brinovec, Vincenc Flis
vsi iz Gotovelj; iz Ložnice: Fr. Kraj-
šek, Jakob Kunst, Ivan Zagode, Minka
Tratnik; dalje Pepi Jug, Toni Kurent,
Terezija Oblak, Dora Bergmann, Viktor
Pilih, Dorči Lastnik, Terezija Šušterič,
Karol Strahovnik in Josip Šušterič vsi
iz Žalca. — Zgorajšnja imena krajev-
nega pododbora so nam porok, da se
bodo vsi izvoljeni zavedali dobro svojih
prevzetih dolžnostij in vstvarili mo-
gočno organizacijo, ki bo premagala
vse nasprotnne sile in se borila za
jednim ciljem — naše ljudstvo osvo-
boditi gospodarstva enega stanu. Živela
slovenska napredna mladina!

a Dragi tovariši! Kmalu bo mi-
nilo dve leti, odkar smo se skupno
navduševali na prvem poučnem tečaju
narodne stranke. Podali smo si roke k
delu za narod. Naše navdušenje ni
bilo le trenutno, ampak je bilo prepo-
rod mladine, pričetek svežega mladins-
kega gibanja. Trezno delo in navdu-
šenje sta povzročila, da je danes na-
predna mladina združena v svoji orga-
nizaciji. Naša dolžnost je ne samo, da
smo člani organizacije, ampak da spr-
avimo v zvezo vso mladino, ki še stoji
ob strani. Treba je navdušenja za delo
in trde volje. Z upom, da nam pri-
nese prihodnje leto velikih, trajnih uspe-
hov našega dela, kličem vsem tovarišem in
tovarišicam: vesele praznike in srečno
novo leto! Franc Černevshek,
Nova štifta pri Gornjem-
gradu.

m Mladinski shod v Središču se
vrši na Štefanovo 26. tm. Fantje in
dekleta, ki se zanimajo za napredno
mladinsko gibanje, udeležite se shoda
mногоštevilno. Tudi mladina iz sosed-
nih far je dobrodošla.

v Iz Grab pri Središču. V „Slov.
Gosp.“ se ponovno zaganja nekdo v
našo mladinsko organizacijo. Ne zdi se
nam vredno odgovarjati, povemo jim
samo to, da se nobeden član mladinske
organizacije ne bo bal javno nositi
znaka ZSNM, kakor to dela nekaj
Marijinih devic, ki svetinje sicer nosijo
v žepu, ter jih denejo krog vrata samo
v cerkvi, ko pa maša mine, pa hajd
žnjimi zopet v žep.

v Iz Kapel. V zadnji številki „N.
L.“ nekdo brani oni dve Marijini de-
vici iz Kapel, ki sta se tudi udeležili
shoda v Župelevcu, češ da sta šle tje
iz navdušenja do organizacije. Veselilo
me bo, če je to res, a za danes samo
vprašam: kako potem to, da te dve, M.
in N. U., znake naše ZSNM po hiši
mečeta, da si mora fant po tleh pova-
ljane znake sam pobirati?

Shod vinogradnikov ormoškega okraja

se vrši

dne 9. januarja ob 2. uri
pop. pri gosp. Štamparju
v Vuzmetincih.

Opozorjamo že danes na ta ve-
levažni shod, na katerem se bo
obširno razpravljalo o gospo-
darski organizaciji vinogradni-
kov celega ormoškega

raja. prste, kakor si jih je njegov duhovni

Gospodarski paberki.

Potrebno razmerje rastlinskih redilnih snovi v zemlji.

V mnogih krajih nahajamo zemljo,
ki je masna in vsebuje dosti humoza.
Vse humozne zemlje pa so bogate na
dušiku in zaradi tega posebno pri-
pravne za krmne rastline in peso; v
takih zemljah nam iste posebno bo-
gato obrodijo. Žitni pridelki so v ta-
kih zemljah, posebno če je leto vlažno,
bolj slabi. Žito raste sicer jako močno,
potem pa pri vsakem manjšem vetru
ali dežju že pade. Kmetovalci pravijo
v takih slučajih, da je žito prebohotno
rastlo. Odpomoč proti poleganju žita
obstoji prvič v tem, da si izberemo
dobre žitne vrste, katere so glede pa-
danja trdne in končno poraba sejala-
nega stroja za setev. Na takih mast-
nih zemljah ne smemo sejati pregosto,
ker sicer poleže žito še veliko prej.
Po razmerju preobilnosti dušika in
pomanjkanju fosforove kisline se pri-
poroča nameravani setvi pred obdelo-
vanjem zemlje potrebno množino fos-
forove kisline s superfosfatom ali To-
masovo žlindro dodati. Zadostna mno-
žina fosforove kisline vpliva veliko na
zadostno tvorbo zrnja in ne samo
slame. Brez zadostne zaloge fosforove
kisline se pa zrnje ne more razvijati
in tako se zgodi neredkokrat, da v kljub
veliki množini slame pridelamo malo
zrnja. Redilne snovi, ki jih dodamo z
gnojenjem in jih žito ni moglo pora-
biti, pridejo prav dobro v korist žitu
sledeči detelji ali pesi. V korist kmeta
samega je toraj, da obrača vsak čas
na to stran vso potrebno pozornost.
Za vsako rastlino se mora nahajati
v zemlji zadostna množina redilnih
snovi.

Vesele božične praznike

vsem prijateljem, somišljenikom,
naročnikom in sotrudnikom. —
Ostanite nam zvesti! Na delo
za razširjenje lista baš sedaj
ob praznikih! Vsak pridobi vsaj
2, 3 ali več novih naročnikov.

Uredništvo in upravništvo
„Narodnega Lista“.

Darujte za Nar. sklad!

Zadnji dopisi.

a Gotovlje. Kakor znano, je „Sl.
Gosp. svoj čas pisal o nekih nepostav-
nostih pri občinskih volitvah ter po-
vzročil tudi ovadbo na državno prav-
dništvo. To je stvar preiskovalo, a pre-
iskavo kmalu ustavilo, ker ni bilo na
stvari nič resnice. Neki tukajšnji po-
sestnik je pa „Slov. Gosp.“ verjel, in
je županu očital sleparstvo pri volitvah.
Seveda ga je moral gosp. župan, da
obrani svojo čast, tožiti, in ker zape-
ljani in nahujskani možak ni hotel
preklicati, je bil obsojen v večdnevni
zapor in na plačilo več sto kron
pravnih stroškov. O stvari še bomo
pisali.

a Gotovlje. Dopisnika v „Slov.
Gosp.“ še enkrat in zadnjikrat pozi-
vamo, naj da mir. Če misli, da ni kaj
v redu, pomenimo se pošteno in mirno
doma. Če pa še ta opomin ne bo po-
magal, bo pa naše potrpežljivosti tudi
konec. Nam ne bo žal! — Več zaved-
nih Gotovljanov.

a Sv. Miklavž pri Ormožu. Do-
pisi v „Slov. Gosp.“ prav jasno ozna-
čujejo vgrizljivost svojega očeta. Zdi
se nam, če čitamo te dopise, da ga v
duhu vidimo, kako seka z zobmi krog
sebe. Nas naprednjake proglašja za
nemškutarje, ko pa je on svoje vino
ponujal v graški nemški židovski „Ta-
gespost“, pa je bil seveda najodličnejši
Slovenec. Od nas zahteva tudi, da bi
iz Ivanusovega napisali spravili tisti
„sch“ vun. Naj gre on tja, da si opeče
prste, kakor si jih je njegov duhovni

sobrat. V ostalem pa: če me pes na-
laja, grem mirno naprej! Zdravi!

a Iz Grada. Vse je ginjeno in
navdušeno, odkar tovariši in tovarišice
nastopajo kot govorniki v društvu „Do-
movina.“ Prav jasno in spodbudno nam
je 19. tm. tovariš Isek Fran predaval
o delovanju „Südmarke“ na Spodnjem
Štajerskem. Vse je radovedno pričako-
valo, kaj nam bo povedal kot priprost
delavec, in bili smo očarani; kličemo
mu: naprej!

Malo stanovanje

obstoječe iz dveh sob, kuhinje,
shrambe in predsobe električno
razsvetljava in vodovodom se
odda z 1. prosincem 1910 v
Zvezni hiši v Celju, Schillerjeva
ulica št. 3. — Pojasnila daje
hišnik ali tudi upravitelj hiše
Dr. Anton Božič, odvetnik v
Celju, Rotovška ulica. 682-3

Trsničarska zadruga v Sjutomeru

naznanja, da ima precejšnjo množino
cepljenih, od toče nepoškodovanih

TRT

najboljše kakovosti sledečih vrst: šipone
laški rizling, renski rizling, beli bur-
gundec, silvanec, silvanec-muškat, tra-
minec, portugizec, bela in rudeča žlaht-
nina. Podlage običajne, cene znižane.

Vinogradniki, zahtevajte ceniče!

PREPRIČAJTE SE

da dobite najcenejše in najboljše
blage samo pri trdki:

FRANTIŠEK MEJDUR
Platnarna na stroj
Usti n. Orli. Kuvvald 10
(Goskoi)

Barhenti,
damasti, gradli, kanafasi, kretoni,
cefrli itd., vse po najnižji ceni.
Lastna tovarna. Zahtevajte povsed

Novo platno

z narodnim kolekom
kernad 23 m za 16 kron franke.

Kupujem lepe in dobre vrste

jabolka.

Kdor jih ima, naj mi takoj
naznanim nožino, vrsto in ceno.

Katarina Kovač, trgovina voća
Zagreb, Jelačićev trg.

Kdor je osivel, izgleda star.

Izvrstna zajamčeno neškodljiva sred-
stva za barvanje las so:

1. Vitkov „Vedno mlad“ plavo,
rjavo, in črno barvilo. Pobarva takoj
in trajno. Ena škatlija štiri krone.
2. Vitkov „Mucin“, stekleničica eno
krono.

Ta sredstva za barvanje las so se
jako dobro izkazala v tisoč slučajih.
Edino pristna iz kem. laboratorija

Fr. Vitek & Co., Praga II.

Zahtevajte samo Vitkove pre-
parate, vse druge
zavrnete!

Listnica uredništva.

Žetale: Brez podpisa! Ne moremo objaviti. Stvar tudi menda premalenkosta za široko javnost. — **B. S., Prekorje:** Oprostite, danes res nemogoče. Prihodnjič gotovo! Zdravi! Oglasite se kaj! — **Podsedra:** Vse predolgo in — premalo vsebine! Saj veste, da priprosti človek nerad čita visoke tirade, ampak dogodke in stvari iz življenja, ki ga obdaja. Kaj pomaga jadikovanje glede Koprivnice! Priskrbite nam raje nekaj naslovov, da bomo poslali list na ogled! Sicer tako tam nihče ne čita lista. — **Gradeo, P. F.:** Ostalo prihodnjič! Hvala! Pridno poročajte! Zdravi! — **Gotovlje:** Kratko danes! Obširno prihodnjič! — **Sv. Peter pod Sv. Gorami:** Prihodnjič gotovo! Danes ni več mogoče! Zdravi! — **A. S., Št. Jurij ob Šč.:** Nismo nič sprejeli!

Pozor!

Iz starih v nove se lahko izpremenijo moške in ženske obleke, ako jih pošljete

v kemično barvarijo M. Medveda v Šoštanj

s pripombo v kakšni barvi jih želite imeti. — Vsled skrbnega apretiranja in gladenja v moji delavnici dobi vsaka obleka lepo fazono in izgleda kakor nova. — Ako kdo želi obleko predrugečiti, mu svetujem, naj jo pred barvanjem razpara; sicer to ni potrebno. V nujnih slučajih, kakor pri žalnih oblekah i. dr. se delo izvrši v najkrajšem času.

Najsolidneje delo!
Cene jako nizke!

Oglas!

Išče se za slovensko podjetje v prodajo dobro idočega predmeta

provizijskega potnika

Naslov se izve pri upravnistvu tega lista. 309—3

Preklic. Zastoj v Celje!

Na poziv celjskega trg. gremija sem primoran postaviti povrnitev vožnje in bodem začasno, dokler ne bo pritožba pri višjih oblastih rešena, dajal potrdila čez plačane zneske ali pa iste zneske daroval za dr. sv. Cirila in Metoda.

R. Stermecki
narodni trgovec, Celje

Za Božične praznike in Novo leto

razpošilja perutnino, kakor: purane, purice in kapune po najugodnejših cenah

Ant. Prosenak, Tepanja
pri Konjicah. 293 3-2

Cepljene trte

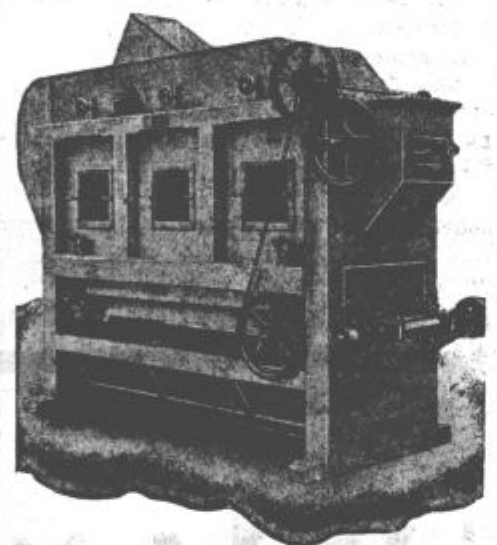
najboljše kakovosti vseh vrst na običajnih podlagah priporočajo po znižani ceni:

Trsničarska zadruga
Sv. Bolfenk pri Središču.

Ceniki brezplačno!
Opozorjamo na našo specijaliteto: muškati silvanec.

Josip Čretnik

izdelovatelj umetnih mlinov in žag v Št. Jurju ob juž. žel.

Slika je posneta po mojem lastnem izdelku. Razpošiljam na malo in veliko vse potrebščine za mline in žage po najnižjih cenah. — **Krasne reference!**

Priznanje!

Gospod

Josip Čretnik

Št. Jurij ob juž. juž.

Čast mi je naznaniti, da sem z žago, ki ste jo Vi postavili, posebno zadovoljen, ker odgovarja ista v vsakem oziru svojim namenom. Bodi Vam izrečena moja zahvala in zagotovim Vas, da Vas bom priporočal pri vseh svojih znancih.

Te vrstice lahko tudi svobodno objavite!

Z odličnim spoštovanjem
I. štaj. tovarna bučnega olja & električna centrala.

Tom. Krajnc, Fram, Štajersko.

Gostilna in kovačija

se odda sposobnim zakonskim srednjim let. Žena bi izvrševala gostilniško, mož kovaško obrt. Ponudba najpozneje do 1. svečana 1910 na naslov: **Janez Drogenik, veleposestnik v imenem, pošta Podčetrtek.** 301 3-1

Loterijske številke.

Trst, 18. decembra 1909: 72, 37, 18, 21, 9.
Linc, " " " 55, 42, 62, 32, 48.

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko cikorijo.

Za božični nakup

priporoča

Zvezna trgovina v Celju trgovcem po deželi

bogato zalogo svilnatga papirja vseh vrst barv,

barvani jedno- in dvostranski papir,

peresa za rože, cvetje,

zlati in srebrni papir.

Jaslice in jaslične podobe, navadne in prešane v poli ter prtčki.

Laneta, šumeče zlato, zlata pena,

Božični okraski v kartonih sortirani od kron 2.—, 3.—, 4.— in naprej.

Drsalice
in otroške sani
po najnižji ceni pri
P. Majdič-u, Merkur
v Celju.
Gramofoni.

Za božična in novoletna darila

priporoča novo došle kasete pismenega papirja, albumov za slike, dopisnice in poezije. — Velika izber božičnih in novoletnih dopisnic, božičnih okraskov itd. Največja zaloga barvanega in svilnega papirja vsake vrste, zlatega in srebrnega papirja, zlate pene, žice in perje za cvetlice, šumeče zlato, podobice za jaslice in napravljenih jaslic.

Na debelo.

Na drobno.

Goričar & Leskovšek, Celje.

Božična in novoletna darila

vljudno priporoča

Rafael Salmič

trgovina z urami in zlatnino v „Narodnem domu“ v Celju.

Velika izber **novosti**, zlatih in srebrnih verižic, priveskov, dolgih zaponk, zapestnic, uhanov, prstanov, gospodskih in damskih ur, nastavkov, jedilnih sprav, predmetov v novem srebru, optičnih predmetov i. t. d. **Naročite cenike.** Postrežba točna in solidna.

Odvetnik

dr. Ljudevit Stiker

naznanja, da je s 16. decembrom t. l. prevzel

odvetniško pisarno

gospoda dr. Benkoviča v Brežicah.

PRICA & KRAMAR .: CELJE

na vogalu Graške in Krožne ulice

priporočata

veliko izbiro božičnih in - - novoletnih daril - -

po solidnih cenah.

Nekaj posebnega je vinotoč

Minke Grobelnik v Celju, Graška cesta št. 15, kjer se dobijo v zaprtih steklenicah po $\frac{1}{2}$ l, 1 l, $1\frac{1}{2}$ l in 2 l izborna, zajamčeno pristna **namizna južnoštajerska vina** in izvrstne **butelke** iz kletij prve južnoštajerske vinarske zadruga v Celju po neverjetno nizkih cenah.

Kdor želi sebi ali svojim prijateljem v božičnih praznikih in ob novem letu na mizo pristnega vina, naj obišče mojo prodajalno.

Minka Grobelnik, prodajalna namiznih in butelnih vin prve južnoštaj. vinarske zadruga v Celju, Graška cesta št. 15.

Darujte za „Nar. sklad“!

Poštne hran. račun št. 54.366.
— Telefon št. 48. —

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju,
Rotovške ulice št. 12

Uradije se vsak dan
razun nedelj in praz-
nikov od 8.—12. ure
*** dopoldne. ***

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov. denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem, tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnic in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih. ****

Izborne butelke

najboljše bizeljske, ljutomerske in konjiške starine priporoča kot zelo primerno božično in novoletno darilo

prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju.

Zadruga ima v zalogi vsakovrstna bela in rdeča zajamčeno pristna južnoštajerska **namizna vina** najboljše kakovosti po zelo nizkih cenah. — **Zahtevajte cenike! Prepričajte se z poskušnjo! Obiščite naše kleti v Gaberju pri Celju („Sokolski dom“), kjer so Vam poskušnje na razpolago!**

Gostilničarji! Ogibljite se brezvestnih tujih agentov, ogrskih in laških vinotržcev in naročajte vino pri domačem podjetju južnoštajerskih vinogradnikov.

Prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju.

Pisarna v Celju, Graška cesta št. 15.

625 8-1